

**TÜRK HAVA YOLLARI
ANONİM ORTAKLIĞI VE
BAĞLI ORTAKLIĞI**

31 ARALIK 2009
TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

FINANSAL TABLOLARLA İLGİLİ BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

Türk Hava Yolları A.O.
Yönetim Kurulu'na

Türk Hava Yolları A.O. ve bağlı ortaklığının (hep birlikte "Grup") 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan konsolide bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, konsolide öz sermaye değişim tablosunu ve konsolide nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotları denetlemiş bulunuyoruz.

Finansal Tablolara İlgili Olarak İşletme Yönetiminin Sorumluluğu

Grup yönetimi finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmayı sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmayı yansıtmadığı konusunda gerçeğe uygun bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Grup yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Grup yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu (devamı)

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Şirket'in özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkları Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. ve THY DO&CO İkram Hizmetleri A.Ş.'nin finansal tabloları başka bağımsız denetim firmaları tarafından denetime tabi tutulmuştur. Ekte yer alan 31 Aralık 2009 tarihli konsolide finansal tablolardaki toplam aktif tutarının %0,7'si bu işletmelerden kaynaklanmaktadır. Ekli konsolide finansal tablolara dahil edilen bu şirketlerin finansal tabloları ile ilgili olarak görüşümüz sadece ilgili bağımsız denetim şirketlerinin raporlarına dayanarak oluşturulmuştur.

Görüş

Görüşümüze ve diğer denetim firmalarının görüşüne göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususa dikkat çekmek isteriz:

Grup 31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait finansal tablolarına ve 1 Ocak 2008 tarihli bilançosuna Not 41'de detaylı olarak açıklanan sınıflamaları yapmıştır.

İstanbul, 5 Nisan 2010

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU**

Berkman Özata
Sorumlu Ortak Başdenetçi

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE BİLANÇO
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot Referansları	Bağımsız	Bağımsız Denetimden	Bağımsız Denetimden
		Denetimden	Geçmiş	Geçmiş
		Geçmiş	(Yeniden	(Yeniden
		31 Aralık 2009	Düzenlenmiş Not 41)	Düzenlenmiş Not 41)
			31 Aralık 2008	1 Ocak 2008
Dönen Varlıklar		2.799.855.184	2.620.279.393	1.487.528.554
Nakit ve Nakit Benzerleri	6	1.096.111.869	504.905.721	480.196.215
Finansal Yatırımlar	7	222.298.370	1.442.632.862	292.020.000
Ticari Alacaklar	10	445.381.881	349.144.133	245.539.019
Diğer Alacaklar	11	743.393.375	61.673.958	305.855.757
Stoklar	13	148.995.932	98.359.291	113.740.571
Diğer Dönen Varlıklar	26	143.673.757	163.563.428	50.176.992
Duran Varlıklar		5.772.234.243	5.290.955.322	3.434.915.521
Diğer Alacaklar	11	664.360.128	22.808.881	21.756.328
Finansal Yatırımlar	7	1.750.943	1.750.943	3.016.564
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	16	152.052.556	43.637.924	38.370.043
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	17	48.810.000	48.130.000	53.700.000
Maddi Duran Varlıklar	18	4.811.019.050	5.055.984.137	3.238.003.554
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	19	10.669.612	11.162.602	6.801.172
Ertelenmiş Vergi Varlıkları	35	-	1.986.324	3.193.155
Diğer Duran Varlıklar	26	83.571.954	105.494.511	70.074.705
TOPLAM VARLIKLAR		8.572.089.427	7.911.234.715	4.922.444.075

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI
31 ARALIK 2009 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE BİLANÇO
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

KAYNAKLAR	NOT	Bağımsız Denetimden Geçmiş Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2009	Bağımsız Denetimden Geçmiş (Yeniden Düzenlenmiş Not 41) 31 Aralık 2008	Bağımsız Denetimden Geçmiş (Yeniden Düzenlenmiş Not 41) 1 Ocak 2008
Kısa Vadeli Yükümlülükler		1.949.243.312	1.653.906.994	1.186.652.969
Finansal Borçlar	8	412.266.841	419.289.229	228.918.371
Diğer Finansal Yükümlülükler	9	46.078.943	45.000.251	877.628
Ticari Borçlar	10	560.801.478	435.109.211	364.523.991
Diğer Borçlar	11	156.633.381	115.967.007	83.387.054
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	35	2.419.544	4.185.809	19.981.215
Borç Karşılıkları	22	7.287.354	7.460.396	4.779.221
Çalışanlara Sağlanan Faydalar	24	54.734.480	47.818.425	39.664.361
Yolcu Uçuş Yükümlülükleri	26	586.525.279	487.393.997	379.676.586
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	26	122.496.012	91.682.669	64.844.542
Uzun Vadeli Yükümlülükler		3.177.965.889	3.270.740.625	1.887.889.627
Finansal Borçlar	8	2.575.899.283	2.798.005.235	1.595.842.462
Diğer Borçlar	11	8.941.613	7.865.284	7.058.322
Kıdem Tazminatı Karşılığı	24	151.875.562	142.459.082	131.959.011
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	35	362.243.105	291.289.291	128.930.080
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	26	79.006.326	31.121.733	24.099.752
ÖZKAYNAKLAR				
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		3.444.880.226	2.986.587.096	1.847.901.479
Sermaye	27	875.000.000	175.000.000	175.000.000
Sermeye Enflasyon Düzeltmesi Farkları	27	1.123.808.032	1.672.901.479	1.739.005.871
Hisse Senedi İhraç primleri	27	-	-	895.492
Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler	27	22.686.727	-	61.014.406
Yabancı Para Çevrim Farkları	27	4.641.339	4.459.406	-
Finansal Riskten Korunma Fonu (-)	27	(1.751.329)	-	-
Geçmiş Yıllar Kar / (Zararları)	27	861.419.177	-	(393.511.064)
Net Dönem Karı / (Zararı)	27	559.076.280	1.134.226.211	265.496.774
TOPLAM KAYNAKLAR		8.572.089.427	7.911.234.715	4.922.444.075

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI
31 ARALIK 2009 TARİHİNDE SONA EREN
HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE KAPSAMLI GELİR TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	NOT	Bağımsız Denetimden Geçmiş	
		1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Satış Gelirleri	28	7.035.882.903	6.123.174.209
Satışların Maliyeti (-)	28	(5.135.949.144)	(4.542.670.584)
BRÜT KAR / (ZARAR)		1.899.933.759	1.580.503.625
Pazarlama ve Satış Giderleri (-)	29,30	(806.503.413)	(635.876.008)
Genel Yönetim Giderleri (-)	29,30	(261.536.526)	(203.813.181)
Diğer Faaliyet Gelirleri	31	91.136.104	56.690.528
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	31	(199.139.482)	(210.120.463)
FAALİYET KARI / (ZARARI)		723.890.442	587.384.501
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen			
Yatırımların Kar/ (Zararlarındaki) Paylar	16	12.813.703	3.572.374
Finansal Gelirler	32	172.982.144	1.427.882.203
Finansal Giderler (-)	33	(172.708.672)	(713.373.140)
VERGİ ÖNCESİ KAR / (ZARAR)		736.977.617	1.305.465.938
Vergi (Gideri) / Geliri		(177.901.337)	(171.239.727)
Dönem Vergi Gideri (-)	35	(104.523.367)	(7.673.685)
Ertelenmiş Vergi (Gideri) / Geliri	35	(73.377.970)	(163.566.042)
DÖNEM KARI / (ZARARI)		559.076.280	1.134.226.211
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDER)			
Yabancı Para Çevrim Farklarındaki Değişim		181.933	4.459.406
Finansal Riskten Korunma Fonundaki Değişim		(2.189.161)	-
Diğer Kapsamlı Gelir Kalemlerine İlişkin Vergi Geliri		437.832	-
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDER) (VERGİ SONRASI)		(1.569.396)	4.459.406
TOPLAM KAPSAMLI GELİR / (GİDER)		557.506.884	1.138.685.617
Hisse Başına Kazanç / (Kayıp) (Kr)	36	0,64	1,30

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI
31 ARALIK 2009 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Sermaye	Sermaye Enflasyon Düzeltilme Farkları	Hisse Senetleri İhraç Primleri	Kardan Ayrılan		Yabancı Para Çevrim Farkları	Finansal Riskten Korunma Fonu	Net Dönem Karı / Zararı	Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	Toplam
				Kısıtlanmış Yedekler						
31 Aralık 2007 Bakiyesi	175.000.000	1.739.005.871	895.492	61.014.406		-	-	265.496.774	(393.511.064)	1.847.901.479
Önceki Dönem Karının Geçmiş Yıllar Zararlarına Aktarılması	-	-	-	-	-	-	-	(265.496.774)	265.496.774	-
Özkaynak Kalemleri ve Enflasyon Düzeltmesi Farklarının Geçmiş Yıl Zararlarına Mahsubu	-	(66.104.392)	(895.492)	(61.014.406)	-	-	-	-	128.014.290	-
Dönemin Toplam Kapsamlı Geliri	-	-	-	-	4.459.406	-	-	1.134.226.211	-	1.138.685.617
31 Aralık 2008 Bakiyesi	175.000.000	1.672.901.479	-	-	4.459.406	-	-	1.134.226.211	-	2.986.587.096
Önceki Dönem Karının Geçmiş Yıllar Zararlarına Aktarılması	-	-	-	-	-	-	-	(1.134.226.211)	1.134.226.211	-
Geçmiş yıl karlarından yedeklere transfer	-	-	-	22.686.727	-	-	-	-	(22.686.727)	-
Temettü Ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	-	(99.213.754)	(99.213.754)
Sermaye Arttırımı	700.000.000	(549.093.447)	-	-	-	-	-	-	(150.906.553)	-
Dönemin Toplam Kapsamlı Geliri	-	-	-	-	181.933	(1.751.329)	-	559.076.280	-	557.506.884
31 Aralık 2009 Bakiyesi	875.000.000	1.123.808.032	-	22.686.727	4.641.339	(1.751.329)	-	559.076.280	861.419.177	3.444.880.226

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI
31 ARALIK 2009 TARİHİNDE SONA EREN HESAP
DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIM TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

FAALİYETLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI

	Dipnot	1 Ocak-	1 Ocak-
	Referansları	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Vergi Öncesi Dönem Net Karı		736.977.617	1.305.465.938
Faaliyetlerde Kullanılan Nakit Akımına Ulaşmak İçin Yapılan Düzeltmeler:			
Amortisman ve İtfa Payları	18-19	347.051.580	286.265.401
Kıdem Tazminatı Karşılığı	24	26.356.395	23.354.581
Faiz Geliri	32	(159.789.136)	(123.120.093)
Sabit Kıymet Satış (Karı) / Zararı	31	(3.333.754)	(55.645)
Değer Düşüklüğü Karşılığındaki (Gider)/Gelir	18	178.783.996	(835.272.705)
Özkaynaktan Pay Alma Yöntemine Göre Muhasebeleştirilen İştirak (Geliri)/Gideri	16	(12.813.703)	(3.572.374)
Faiz Giderleri	33	116.763.052	105.396.609
Hibe Kredilerdeki Değişim	26	(13.146.194)	(3.378.570)
Finansal Kiralama Borçları Üzerindeki Gerçekleşmemiş Kur Farkı (Geliri)/Gideri	32-33	(2.890.159)	586.719.977
Şüpheli Alacak Karşılığındaki (Azalış)/Artış	10	4.749.104	15.637.769
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Değer Azalışı	17	78.086	5.000.000
Türev Enstrüman Makul Değer Değişimi	32-33	(9.016.534)	6.071.262
Temettü Geliri	32	(42.016)	(35.033)
İşletme Sermayesindeki Değişikliklerden Önceki Faaliyet Karı		1.209.728.334	1.368.477.117
Ticari Alacaklardaki Artış	10	(100.986.852)	(119.242.883)
Diğer Kısa ve Uzun Vadeli Alacaklardaki Azalış/(Artış)	11	7.946.875	(6.855.126)
Stoklardaki (Artış)/Azalış	13	(50.636.641)	15.381.280
Diğer Cari /Dönen Varlıklardaki Azalış/(Artış)	26	19.889.671	(54.435.261)
Diğer Cari Olmayan/ Duran Varlıklardaki Azalış/(Artış)	26	21.922.557	(35.419.804)
Ticari Borçlardaki Artış	10	125.692.267	70.585.220
Diğer Borçlardaki Artış	11	41.742.703	33.386.915
Kısa Vadeli Borç Karşılıklarındaki (Azalış)/Artış	22	(173.042)	2.681.175
Diğer Kısa ve Uzun Vadeli Yükümlülüklerdeki Artış	26	35.344.129	37.238.679
Çalışanlara Sağlanan Faydalardaki Artış	24	6.916.055	8.154.065
Yolcu Uçuş Yükümlülüklerindeki Artış	26	99.131.282	107.717.411
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit		1.416.517.338	1.427.668.788
Ödenen Kıdem Tazminatları	24	(16.939.915)	(12.854.510)
Ödenen Faizler		(117.019.197)	(102.736.065)
Ödenen Vergiler	26-35	(106.289.632)	(82.420.270)
Faaliyetlerden Elde Edilen Net Nakit		1.176.268.594	1.229.657.943
YATIRIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI			
Maddi ve Maddi Olmayan Varlık Satışından Elde Edilen Nakit	18-19	129.348.500	26.482.893
Alınan Faiz		181.134.732	82.172.581
Alınan temettü		542.016	7.034.983
Maddi ve Maddi Olmayan Varlık Alımı (finansal kiralama borçlarındaki artış ile netleştirilmiş) (*)	18-19	(228.635.897)	(230.333.395)
Uçak Alımı İçin Yapılan Nakdi Olarak Geri Alınacak Ön Ödemeler		(1.331.217.539)	249.984.372
Kısa Vadeli Finansal Yatırımlardaki Azalış/(Artış)	7	1.203.244.254	(1.109.665.350)
İştirak Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışı	16	(39.418.996)	(4.280.515)
Yatırım Faaliyetlerinde Kullanılan Net Nakit		(85.002.930)	(978.604.431)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI			
Finansal Kiralama Anapara Geri Ödemeleri		(397.692.584)	(261.788.079)
Finansal Borçlardaki Azalış		(6.803.885)	(3.917.374)
Diğer Finansal Yükümlülüklerdeki Artış	9	3.650.707	39.361.447
Ödenen Temettüleri		(99.213.754)	-
Finansman Faaliyetlerinden Kullanılan Net Nakit		(500.059.516)	(226.344.006)
NAKİT DEĞERLERDEKİ NET ARTIŞ/(AZALIŞ)		591.206.148	24.709.506
DÖNEM BAŞINDAKİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		504.905.721	480.196.215
DÖNEM SONUNDAKİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		1.096.111.869	504.905.721

(*) 31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait 407.150.331 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 178.514.434 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır (31 Aralık 2008: 1.299.191.959 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 1.019.175.119 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır).

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

1 ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Hava Yolları A.O. (“Şirket” veya “THY”) 1933 yılında Türkiye’de kurulmuştur. Şirket’in ana faaliyet konusu yurt içi ve yurt dışında yolcu ve kargo hava taşımacılığı yapmaktır. 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle Şirket’in hissedarları ve hisse dağılımı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi		
Başkanlığı	% 49,12	% 49,12
Diğer (Halka açık kısım)	% 50,88	% 50,88
Toplam	<u>% 100,00</u>	<u>% 100,00</u>

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Türk Hava Yolları A.O. ile Bağlı Ortaklıklarında (hep birlikte “Grup”) çalışan toplam personel sayısı 15.269’dur (31 Aralık 2008:14.072). 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren dönemler içinde çalışan ortalama personel sayısı sırasıyla 14.696 ve 13.724’tür. Şirket, Türkiye’de kayıtlı olup merkez adresi aşağıdaki gibidir:

Türk Hava Yolları A.O. Genel Yönetim Binası Atatürk Havalimanı, 34149 Yeşilköy İSTANBUL.

Finansal Tabloların Onaylanması

31 Aralık 2009 tarihine ait konsolide finansal tablolar Yönetim Kurulu tarafından 5 Nisan 2010 tarihinde onaylanmış ve yayımlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul’un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Finansal Tabloların Hazırlanış Temelleri ve Belirli Muhasebe Politikaları

Şirket ve Türkiye’de yerleşik bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette buldukları ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar.

Sermaye Piyasası Kurumu (“SPK”), Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Seri: XI, No:29 sayılı Tebliği”) ile işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgililere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. Bu Tebliği, 1 Ocak 2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerine ait ilk ara finansal tablolardan geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir ve bu Tebliği ile birlikte Seri: XI, No: 25 "Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliği" yürürlükten kaldırılmıştır. Bu tebliğe istinaden, işletmeler finansal tablolarını Avrupa Birliği tarafından kabul edilen haliyle Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’na (“UMS/UFRS”)’na göre hazırlamaları gerekmektedir. Ancak Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS’nin Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”) tarafından yayımlananlardan farkları Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (“TMSK”) tarafından ilan edilinceye kadar UMS/UFRS’ler uygulanacaktır. Bu kapsamda, benimsenen standartlara aykırı olmayan, TMSK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) esas alınacaktır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS'nin UMSK tarafından yayımlananlardan farkları TMSK tarafından ilan edilinceye kadar, finansal tablolar SPK Seri: XI, No: 29 sayılı tebliği çerçevesinde UMS/UFRS'ye göre hazırlanmaktadır. İlişikteki finansal tablolar ve dipnotlar, SPK tarafından 17 Nisan 2008 ve 9 Ocak 2009 tarihli duyuru ile uygulanması tavsiye edilen formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur.

Gerçeğe uygun değeri üzerinden gösterilen yatırım amaçlı gayrimenkuller ve bazı finansal araçlar dışında finansal tablolar tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır.

Kullanılan para birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları'na (UMS/UFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren UMSK tarafından yayımlanmış 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("UMS/TMS 29") uygulanmamıştır

Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tablolarının düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

Konsolidasyon Esasları

a) Konsolide finansal tablolar, aşağıda (b) ve (c) paragraflarında yer alan hususlar kapsamında, ana ortaklık olan Türk Hava Yolları A.O. ile Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklarının mali tablolarını içermektedir. Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır. Tüm grup içi işlemler, bakiyeler, gelir ve giderler konsolidasyonda elimine edilmiştir.

b) Bağlı Ortaklıklar, Şirket'in doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine ait olan hisselerle ilgili oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisi kanalıyla mali ve işletme politikalarını Şirket'in menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahip olduğu işletmeyi ifade eder.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyon Esasları (devamı)

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Bağlı Ortaklıklar, sahip olunan pay ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

<u>Şirket ünvanı</u>	<u>Faaliyet konusu</u>	<u>İştirak Oranı</u>		<u>Kayıtlı olduğu ülke</u>
		<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>	
THY Teknik A.Ş.	Teknik Bakım	100%	100%	Türkiye

Bağlı Ortaklıklara ait bilanço ve gelir tablosu, tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiştir. Şirket'in sahip olduğu Bağlı Ortaklıkların kayıtlı değeri ile öz sermayesi karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile Bağlı Ortaklıklar arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında silinmiştir.

c) Şirket'in müşterek yönetimine sahip olduğu altı adet iştiraki vardır. Müşterek yönetime tabi teşebbüsler, stratejik finansman ve işletme politikası kararlarının Grup'un ve diğer tarafların oybirliği ile kararını gerektiren müşterek kontrole tabi ekonomik faaliyetlerdir. İştirak oranı % 49 ve %50 olan ve Şirket tarafından müşterek kontrol edilen bu işletmeler, özkaynaktan pay alma yöntemiyle değerlendirilmektedir.

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

<u>Şirket ünvanı</u>	<u>Faaliyet konusu</u>	<u>Sermayedeki Pay Oranı</u>		<u>Kayıtlı olduğu ülke</u>
		<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>	
Güneş Ekspres Havacılık A.Ş.	Hava taşımacılığı	50%	50%	Türkiye
THY DO&CO İkrım Hizmetleri A.Ş.	İkrım Hizmetleri	50%	50%	Türkiye
P&W T.T. Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti.	Teknik Bakım	49%	49%	Türkiye
Bosna Hersek Havayolları	Hava Taşımacılığı	49%	-	Bosna Hersek Federasyonu
TGS Yer Hizmetleri A.Ş.	Yer Hizmetleri	50%	100%	Türkiye
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Akaryakıt Satışı	50%	50%	Türkiye

Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda iştirakler, maliyet bedelinin iştirakin net varlıklarındaki edinim sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan iştirakte oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin, Grup'un iştirakteki payını (özünde Grup'un iştirakteki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

2.3 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

Aşağıdaki yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar cari dönemde uygulanmış ve bu finansal tablolarda raporlanan tutarlara ve yapılan açıklamalara etkisi olmuştur. Bu finansal tablolarda uygulanmış fakat raporlanan tutarlar üzerinde etkisi olmayan diğer standart ve yorumların detayları da ayrıca bu bölümün ilerleyen kısımlarında açıklanmıştır.

2009 yılı sunum ve dipnot açıklamalarını etkileyen Standartlar

- UMS 1 (Revize) “Finansal Tabloların Sunumu”

UMS 1 (2007) standardı, finansal tablolar için kullanılan revize başlıklar da dahil olmak üzere, terimlerde, finansal tablo formatında ve içeriğinde değişiklikler sunmuştur. Grup, ortaklara ait özkaynak değişikliklerin tümünü konsolide özkaynak değişim tablosunda, ortaklara ait olmayan değişiklikleri ise konsolide kapsamlı gelir tablosunda gösterir.

- UFRS 7 (Değişiklik), “Finansal Araçlar: Açıklamalar”

UFRS 7 standardındaki değişiklikler, gerçeğe uygun değer ölçümü ve likidite riski ile ilgili genişletilmiş açıklamalar getirmektedir. Grup cari dönemde, bu standartların uygulamaya konmasına yönelik olan geçiş sürecinde, bahsi geçen genişletilmiş açıklamalara ilişkin olarak herhangi bir karşılaştırmalı bilgi sunmamayı tercih etmiştir (Not:38).

- UFRS 8 “Faaliyet Bölümleri”

UFRS 8, Grup’un raporlanabilir bölümlerinin yeniden düzenlenmesini gerektiren bir açıklama standardıdır (Not:5). Grup, faaliyet bölümlerini, karar almaya yetkili merciye iç raporlamada sunulan bölümlenmelerle tutarlı olacak şekilde belirlemiştir. İç raporlamalara göre Grup; havacılık ve teknik operasyonlarını faaliyet bölümleri olarak belirlemiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2009 yılı sunum ve dipnot açıklamalarını etkileyen Standartlar (devamı)

UFRYK 13, “Müşteri Bağlılık Programları”

UFRYK 13’e göre, müşteri sadakat programları satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleşmelidir. Grup, UFRYK 13, “Müşteri Bağlılık Programları”nı erken uygulamayı benimsemiş, 1 Ocak 2008 tarihi itibariyle geçmişe yönelik olarak uygulamıştır. UFRYK 13 yorumunun uygulanması, Grup’un Müşteri Bağlılık Programları ile ilgili hasılatın kayda alınması politikasında değişikliğe neden olmuştur. Önceki uygulamada ücretsiz seyahatin artan maliyet yöntemi ile hesaplanan tahmini maliyet yükümlülük olarak kaydedilmekte iken UFRYK 13’e göre, müşteri sadakat programları satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleşmeye başlamıştır. Tahsil edilen satış bedelinin gerçeğe uygun değerinin bir kısmı sık uçuş programı yolcu yükümlülükleri olarak kazanılmamış gelire dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça gelir kaydedilmektedir.

2009 yılında yürürlükte olan ancak 2009 yılı finansal tablolarına etkisi olmayan standart ve yorumlar

Aşağıdaki yeni ve revize Standartlar ile Yorumlar da bu finansal tablolarda uygulanmıştır. Bu Standartlar ile Yorumlar’ın uygulanmasının finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi bulunmamakla birlikte bu gelecekte yapılacak işlemler ya da sözleşmelerin muhasebeleştirilmesini etkileyebilir.

UFRS 1 ‘Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’nın İlk Olarak Uygulanması’ ve UMS 27 ‘Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar –Bağlı Ortaklık ya da Müşterek Olarak Kontrol Edilen İşletme ve İştirakteki Yatırımların Maliyeti’ Standartlarında Yapılan Değişiklikler

Yapılan bu değişiklikler, UFRS’lerin ilk olarak uygulanmasında bağlı ortaklık, müşterek olarak kontrol edilen işletme ve iştirakteki yatırımların maliyetinin ölçümü ve bağlı ortaklıktan elde edilen temettü gelirlerinin ana ortağın bireysel finansal tablolarında muhasebeleştirilmesi ile ilgilidir.

UFRS 2 ‘Hisse Bazlı Ödemeler- Hakediş Koşulları ve İptaller’ Standardında Yapılan Değişiklikler

Yapılan değişiklikler UFRS 2’nin amacına uygun olarak hakediş koşulları tanımına açıklık getirir, hakediş koşullarının karşılanmaması kavramını ortaya koyar ve iptaller için uygulanacak muhasebeleştirme işlemlerini belirler.

UMS 23 ‘Borçlanma Maliyetleri’ (2007)

Standartta yapılan temel değişiklik; oluşan tüm borçlanma maliyetlerinin giderleştirilmesi ile ilgili opsiyonun ortadan kaldırılmasıdır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2009 yılında yürürlükte olan ancak 2009 yılı finansal tablolarına etkisi olmayan standart ve yorumlar (devamı)

UMS 32 ‘Finansal Araçlar: Sunum’ ve UMS 1 ‘Finansal Tabloların Sunumu – Tasfiye Durumunda Satılabilir Finansal Araçlar ve Yükümlülükler’ Standartlarında Yapılan Değişiklikler

UMS 32 standardında yapılan değişiklikler, belirli kriterlerin karşılanması doğrultusunda belirli satılabilir finansal araçlar ile işletmenin net varlıklarını yalnızca tasfiye halinde oransal bir dağılım doğrultusunda bir başka tarafa vermesi zorunluluğu getiren araçların (ya da araç unsurların) özkaynak olarak sınıflandırılmasına imkan sağlayarak, borç/özkaynak sınıflandırması için gerekli olan kriterlerin değişmesine neden olmuştur.

UMS 39 ‘Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm – Finansal Riskten Korunmaya Konu Olabilecek Kalemler’ Standardında Yapılan Değişiklikler

Değişiklikler finansal riskten korunma muhasebesinin iki yönüne açıklık getirir: enflasyonun finansal riskten korunan risk veya bölüm olarak tanımlanması ve opsiyonlar ile finansal riskten korunma işlemlerinin uygulanması.

Saklı Türevler ‘(UFRYK 9 ile UMS 39 Standardında Yapılan Değişiklikler)’

Değişiklikler, Ekim 2008 tarihinde UMS 39 ‘Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm’ standardındaki değişiklik ile verilen izin sonucu finansal varlıkların ‘gerçeğe uygun değeri kar/zarar içerisinde gösterilen finansal varlıklar’ kategorisi dışında yeniden sınıflandırılması durumunda saklı türevler için uygulanacak muhasebe işlemlerine açıklık getirir.

UFRYK 15 ‘Gayrimenkul İnşaatı ile İlgili Anlaşmalar’

Yorum, bir gayrimenkulün inşaatı için yapılan anlaşmanın, UMS 11 “İnşaat Sözleşmeleri” standardı veya UMS 18 “Hasılat” standardı kapsamına girip girmediğinin ve buna bağlı olarak da böyle bir gayrimenkul inşasından elde edilen gelirin ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesi konusunda yol gösterir.

UFRYK 16 ‘Yurtdışındaki İşletmede Bulunan Net Yatırımın Finansal Riskten Korunması’

Bu Yorum’da finansal riskten korunma muhasebesi ile ilgili net yatırım ile ilgili riskten korunma işlemlerine ilişkin ayrıntılı gerekliliklerin açıklamalarına yer verilir.

UFRYK 18 ‘Müşterilerden Varlık Transferleri’

Bu Yorum müşterilerden transfer edilen maddi duran varlıklar için alıcılar tarafından yapılacak muhasebe işlemine açıklık getirir ve transfer edilen maddi duran varlıkların alıcı açısından varlık tanımını karşıladığı durumlarda, alıcının varlığı transfer tarihinde gerçeğe uygun değer üzerinden varlık ve aynı zamanda UMS 18 ‘Hasılat’ standardı uyarınca alacak kaydı ile gelir olarak muhasebeleştirilmesini düzenler.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

2009 yılında yürürlükte olan ancak 2009 yılı finansal tablolarına etkisi olmayan standart ve yorumlar (devamı)

UMS 38 ‘Maddi Olmayan Duran Varlıklar’ Standardında Yapılan Değişiklikler

UFRS’lerdeki iyileştirmeler (2008)’in bir parçası olarak , bir işletmenin yalnızca satın alınan ürünlere erişiminin olacağı ya da hizmet alım noktasına kadar olan reklam ya da promosyon harcamalarını peşin ödenen varlıklar olarak muhasebeleştirebileceğini belirtmek amacıyla UMS 38 standardında değişiklik yapılmıştır.

UMS 40 ‘Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller’ Standardında Yapılan Değişiklikler

UFRS’lerdeki İyileştirmeler (2008)’in bir parçası olarak, inşaat halindeki gayrimenkulleri UMS 40 standardının kapsamına dahil etmek amacıyla bu standartta değişiklik yapılmıştır.

UMS 39 ‘Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm’ Standardında ve UFRS 7 ‘Finansal Araçlar: Finansal Varlıkların Yeniden Sınıflandırılmasına İlişkin Açıklamalar’ Standardında Yapılan Değişiklikler

UMS 39 standardındaki değişiklikler uyarınca bir işletme çok sınırlı şartlar altında türev olmayan finansal varlıklarını ‘gerçeğe uygun değeri kar/zarar içinde gösterilen’ ve ‘satılmaya hazır’ kategorilerinden başka kategorilere sınıflayabilir. Bu tür yeniden sınıflandırmalara 1 Temmuz 2008 tarihinden itibaren izin verilmektedir. 1 Kasım 2008 tarihinde ya da bu tarih sonrasında finansal varlıklarda yapılan yeniden sınıflandırma işlemleri yeniden sınıflandırmanın yapıldığı tarih itibarıyla geçerli olacaktır.

UMS 20 ‘Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması’ StandardındaYapılan Değişiklikler

UFRS’lerdeki iyileştirmeler (2008)’in bir parçası olarak, piyasadaki faiz oranlarından daha düşük olarak verilen devlet kredilerine ilişkin faydaların devlet teşviki olarak muhasebeleştirilmesi amacıyla UMS 20 standardında değişiklik yapılmıştır. Bu muhasebe uygulamasına bu değişiklikler öncesinde izin verilmemektedir.

Henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanması Grup tarafından benimsenmemiş standartlar ve yorumlar

UFRS 3, “*İşletme Birleşmeleri (2008)*”

UFRS 3 (2008) standardı 1 Temmuz 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan mali dönemlerde meydana gelen işletme birleşmeleri için geçerlidir. Bu standardın uygulanmasının başlıca etkileri aşağıdaki gibi olacaktır:

a) Önceden ‘azınlık payları’ olarak ifade edilen kontrol gücü olmayan payların gerçeğe uygun değer ile veya kontrol gücü olmayan payların edinilen işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının gerçeğe uygun değerdeki payı ile değerlendirilmesinin her işlem bazında ölçümüne izin vermesi,

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanması Grup tarafından benimsenmemiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UFRS 3, “*İşletme Birleşmeleri (2008)*” (devamı)

- b) Koşullu bedele ilişkin muhasebeleştirme ve sonraki muhasebe işlemlerine ilişkin şartların değişmesi,
- c) Edinim ile ilgili maliyetlerin işletme birleşmelerinden ayrı olarak muhasebeleştirme gerekliliği ve bunun sonucunda bu tür maliyetlerin genellikle oluştukları dönem kar/zarar içinde gider olarak kaydedilmesi.

Grup, UFRS 3 (Revize) standardını 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren her türlü işletme birleşmesi için ileriye dönük olarak uygulayacaktır.

UFRS 9, “*Finansal Araçlar: Sınıflandırma ve Ölçme*”

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK), Kasım 2009’da UFRS 9’un finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili birinci kısmını yayımlamıştır. UFRS 9, UMS 39’un yerine kullanılacaktır. Bu Standart, finansal varlıkların, işletmenin finansal varlıklarını yönetmede kullandığı model ve sözleşmeye dayalı nakit akış özellikleri baz alınarak sınıflandırılmasını ve daha sonra gerçeğe uygun değer veya itfa edilmiş maliyetle değerlendirilmesini gerektirmektedir. Bu yeni standardın, 1 Ocak 2013 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerde uygulanması zorunludur.

UMS 24, “*(2009) İlişkili Taraf Açıklamaları*”

Kasım 2009’da UMS 24 “İlişkili Taraf Açıklamaları” güncellenmiştir. Standarta yapılan güncelleme, devlet işletmelerine, yapılması gereken dipnot açıklamalarına ilişkin kısmi muafiyet sağlamaktadır. Bu güncellenen standardın, 1 Ocak 2011 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerde uygulanması zorunludur.

UMS 27, “*(2008) Konsolide ve Konsolide Olmayan Mali Tablolar*”

UMS 27 (Revize) standardı 1 Temmuz 2009 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemler için geçerlidir. Revize edilen bu standart uyarınca şirketin kontrol etkisi üzerinde bir değişiklik yaratmayan sahiplik oranlarındaki artış ya da azalışların özkaynakta muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Grup, UMS 27 (Revize) standardını 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren kontrol gücü olmayan paylara ait işlemler için ileriye dönük olarak uygulayacaktır.

UFRYK 17, “*Nakit Dışı Varlıkların Hissedarlara Dağıtımı*”

UFRYK 17, 1 Temmuz 2009 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemler için geçerlidir. Bu Yorum, bir işletmenin hissedarlarına temettü olarak nakit yerine varlıklar vermesi durumunda uygulanacak uygun muhasebeleştirme işlemi ile ilgili bilgiler sunar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanması Grup tarafından benimsenmemiş standartlar ve yorumlar (devamı)

UFRYK 19, “*Finansal Yükümlülüklerin Özkaynak Araçları Kullanılarak Ödenmesi*”

UFRYK 19, 1 Temmuz 2010 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemler için geçerlidir. UFRYK 19 sadece bir yükümlülüğünün tamamını ya da bir kısmını ödemek amacıyla özkaynak araçları ihraç eden işletmelerin kullanacağı muhasebe uygulamalarına açıklık getirir.

UFRS’lerdeki İyileştirmeler (2009)

UFRS’lerdeki yıllık iyileştirmeler projesinin parçası olarak, yukarıdaki paragraflarda bahsedilen değişikliklere ilaveten, bir çok standart ve yorumlarda değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler 1 Ocak 2010 tarihinde ya da bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerde geçerlidir.

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İlişikteki konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında uygulanan önemli muhasebe politikaları aşağıdaki gibidir:

2.5.1 Hasılat

Hizmet Sunumu:

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Yolcu ve kargo taşıma gelirleri, taşıma hizmeti tamamlandığında faaliyet geliri olarak kaydedilmektedir. Satılan ancak henüz kullanılmayan (uçulmayan) biletler, yolcu uçuş yükümlülüğü olarak kaydedilmektedir.

Grup tarihsel istatistikler kullanarak uçulmayan ve geçerliliğini yitirmiş biletler hakkında tahmini hesaplamalar yapabilmektedir. Kullanılmayacağı tahmin edilen biletler, faaliyet geliri içerisinde kaydedilmiştir. Yolcu gelirlerine ilişkin olarak acentelere verilecek komisyonlar taşımacılık hizmeti gerçekleştirmede gider olarak kaydedilmektedir.

Teknik bakım, onarım ve altyapı desteği hizmetleri, hizmetlerin verilmesini müteakip olarak düzenlenen faturalara istinaden tahakkuk yolu ile kayıtlara alınmaktadır.

Temettü ve faiz geliri:

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.2 Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyeti; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Stokların maliyetinin hesaplanmasında ortalama maliyet yöntemi uygulanmaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

2.5.3 Maddi Duran Varlıklar

Maddi varlıklar, enflasyonun etkilerinden arındırılmış ve 31 Aralık 2004 tarihi itibariyle düzeltilmiş başlangıç değerleri ve müteakip dönemlere ilişkin girişlerin maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü karşılığı düşüldükten sonraki net değeri ile belirtilir. Amortisman, maddi varlıkların değerleri üzerinden faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi ile ayrılmaktadır. Maddi varlıkların faydalı ömürleri ve kalıntı değerleri aşağıda belirtilmiştir:

	<u>Faydalı Ömür (yıl)</u>	<u>Kalıntı değer</u>
- Binalar	25-50	-
- Uçaklar	15-20	%10-30
- Kargo uçağı	30	% 10
- Motorlar	15-20	%10-30
- Komponentler	7	-
- Tamir edilebilen yedek parçalar	3-7	-
- Simülatörler	10-20	%0-10
- Makina ve ekipmanlar	3-15	-
- Döşeme ve demirbaşlar	3-15	-
- Taşıtlar	4-7	-
- Diğer maddi varlıklar	4-15	-

Maddi varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

2.5.4 Kiralama İşlemleri

Kiralama - Kiracı durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.4 Kiralama İşlemleri (devamı)

Kiralama - Kiracı durumunda Grup (devamı)

Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler gelir tablosuna kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir.

2.5.5 Maddi Olmayan Varlıklar

Maddi olmayan varlıklar, özel maliyetleri, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan varlıklar, enflasyonun etkilerinden arındırılmış ve 31 Aralık 2004 tarihi itibariyle düzeltilmiş başlangıç değerleri ve müteakip dönemlere ilişkin girişlerin maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman düşüldükten sonraki net değeri ile belirtilir. Özel maliyetler kira süreleri, diğer maddi olmayan varlıklar ise faydalı ömürleri olan 5 yıl boyunca doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulmaktadır.

2.5.6 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, ilgili bilanço tarihinde, bir varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir.

Eğer söz konusu varlığın veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutarından yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Geri kazanılabilir tutar varlığın net satış fiyatı ile kullanım değerinden yüksek olanı seçilerek bulunur. Kullanım değeri, bir varlığın sürekli kullanımından ve faydalı ömrü sonunda elden çıkarılmasından elde edilmesi beklenen nakit akımlarının tahmin edilen bugünkü değeridir. Değer düşüklüğü kayıpları konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Bir varlıkta oluşan değer düşüklüğü kaybı, o varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek ve varlığın hiç değer düşüklüğü muhasebeleştirilmemiş şekilde amortisman tabi tutulmaya devam edilerek bulunacak net defter değerini arttırmayacak şekilde geri çevrilir ve gelir olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Grup, değer düşüklüğü testi yapılacak en alt seviye nakit yaratan birim olarak topluca uçaklarını, yedek motorlarını ve simülatörlerini (“Uçaklar”) belirlemiştir ve değer düşüklüğü hesaplaması uçaklar için toplu bazda yapılmaktadır. Grup, uçakların net defter değerlerinin geri kazanılabilir değerlerini aşp aşmadığını kontrol ederken, geri kazanılabilir değer tespitinde kullanım değeri ile satış masrafları düşülmüş ABD Doları net satış fiyatlarının yüksek olanını kullanmaktadır. Uçaklar için net satış fiyatı, uluslararası ikinci el uçak fiyat kataloglarına göre tespit edilmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.6 Varlıklarda Değer Düşüklüğü (devamı)

Yedek motorlar ve simülatörler için net satış fiyatı, ABD Doları satın alma değerlerine göre hesaplanan net defter değerleridir. İlişikteki konsolide finansal tablolarda, net defter değerleri ile geri kazanılabilir değerler arasındaki farktaki dönemsel değişimler diğer faaliyetlerden gelir/gider grubu altında değer düşüş karşılığındaki azalma/artma olarak kaydedilmektedir. Kur değişimlerinden kaynaklanan değer değişimleri ise finansal gelir/gider grubu altında gösterilmektedir.

2.5.7 Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde gelir tablosuna kaydedilmektedir.

2.5.8 Finansal Araçlar

Finansal varlık ve borçlar, Grup'un bu finansal araçlara hukuki olarak taraf olması durumunda Grup'un konsolide finansal tablolarında yer alır.

a) Finansal varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde kayıtlara gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkili harcamalar düşüldükten sonra alınır.

Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan ticari işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar “gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, “vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar”, “satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “kredi ve alacaklar” olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlıkların niteliğine ve amacına bağlı olarak yapılır ve ilk muhasebeleştirme sırasında belirlenir.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Grup'un finansal varlığı elde etmesinin başlıca amacının yakın bir tarihte varlığı elden çıkarma olması, finansal varlığın Grup'un hep birlikte yönettiği ve kısa vadede oluşan karların hemen realize edildiği tanımlanmış bir finansal araç portföyünün bir parçasını oluşturması ve finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmeyen tüm türev ürünlerinde söz konusu finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların, gerçeğe uygun değerleriyle değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ya da kayıp, kar/zararda muhasebeleştirilir. Kar / zarar içinde muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal varlıktan elde edilen faiz ve / veya temettü tutarını da kapsar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.8 Finansal Araçlar (devamı)

a) Finansal varlıklar (devamı)

Etkin faiz yöntemi

Finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte tahsil edilecek tahmini nakdi, tam olarak ilgili finansal varlığın net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Vadesine kadar elde tutulacak ve satılmaya hazır borçlanma araçları ve kredi ve alacaklar olarak sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemine göre hesaplanmaktadır.

Kredi ve alacaklar

Ticari alacaklar, kredi alacakları ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedirler. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmişlerdir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklar, her bilanço tarihinde bir finansal varlık veya finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin göstergelerin bulunup, bulunmadığına dair değerlendirilmeye tabi tutulur.

Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden daha fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlığın veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki tahmini nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.

Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda bu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler, kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa, ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kar / zararda iptal edilir. Değer düşüklüğü sonrası satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde sonradan meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.8 Finansal Araçlar (devamı)

a) Finansal varlıklar (devamı)

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Bu varlıkların defter değeri gerçeğe uygun değerlerine yakındır.

b) Finansal yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özsermaye araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere ve finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler ya gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler olarak ya da diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, kar / zararda muhasebeleştirilir. Kar/zarar içinde muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar.

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler, finansal borçlar dahil olmak üzere, başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir. Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Grup, içinde bulunduğu sektör ve faaliyetlerinin doğası gereği, kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklerden etkilenebilmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.8 Finansal Araçlar (devamı)

b) Finansal yükümlülükler (devamı)

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi (devamı)

Faiz oranı riskinin en önemli kaynağı finansal kiralama borçlarıdır. Grup'un politikası, bazı sabit faiz oranlı borçlarını, türev finansal araçlar kullanılarak, değişken faiz oranlı borçlara ve Euro cinsinden bazı borçlarını, ABD Doları cinsinden borçlara dönüştürmektir. Bu amaçla edinilen türev finansal araçlar riskten korunma muhasebesine konu edilmemekte ve ilgili finansal araçlardan kaynaklanan gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararları doğrudan gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Grup ayrıca 2009 yılı içerisinde değişken faiz oranlı finansal kiralama borçlarından bazılarını, türev finansal araçlar kullanarak sabit faiz oranlı finansal kiralama borçlarına dönüştürmüştür. Grup 2009 yılından itibaren söz konusu işlemleri faiz oranına ilişkin nakit akım riskinden korunma işlemi olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup buna ek olarak 2009 yılından itibaren uçak yakıt fiyat risklerinden korunmak amaçlı türev finansal araçlar edinmeye başlamıştır. Grup söz konusu işlemleri uçak yakıt fiyatlarına ilişkin nakit akım riskinden korunma işlemi olarak muhasebeleştirilmektedir. Türev finansal araçların kullanımı, Grup'un risk yönetim stratejisine uygun olarak türev finansal araçların kullanımı ile ilgili hazırlanan yazılı ilkelerin yönetim kurulu tarafından onaylandığı Grup politikası doğrultusunda yönetilmektedir.

Grup, türev finansal araçları spekülasyon amaçlı kullanmamaktadır.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer verilmeye devam edilir. Finansal riskten korunma işlemi gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

Türev finansal araçlar, sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri ile hesaplanır ve sonraki raporlama dönemlerinde gerçeğe uygun değer ile tekrar hesaplanır. Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan gelir tablosunda kayıtlara alınır.

2.5.9 Kur Değişiminin Etkileri

Yıl içerisinde gerçekleşen döviz işlemleri, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevirmektedir. Bilançoda yer alan dövize bağlı varlık ve borçlar, bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir.

Bu çevrimden ve dövizli işlemlerin tahsil / tediyelerinden kaynaklanan kambiyo karları / zararları gelir tablosunda yer almaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.9 Kur Değişiminin Etkileri (devamı)

İlgili tarihler itibariyle dönem sonu ve ortalama ABD Doları kuru aşağıdaki gibidir:

	<u>Dönem Sonu Kuru</u>	<u>Ortalama Kur</u>
31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl	1,5057	1,5457
31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl	1,5123	1,2976
31 Aralık 2007 tarihinde sona eren yıl	1,1647	1,3003

İlgili tarihler itibariyle dönem sonu ve ortalama Euro kuru aşağıdaki gibidir:

	<u>Dönem Sonu Kuru</u>	<u>Ortalama Kur</u>
31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıl	2,1603	2,1508
31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl	2,1408	1,8969
31 Aralık 2007 tarihinde sona eren yıl	1,7102	1,7773

2.5.10 Hisse Başına Kazanç

Hisse başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırmabilmektedirler. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

2.5.11 Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

2.5.12 Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.12 Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar (devamı)

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Zarara sebebiyet verecek sözleşmeler

Zarara sebebiyet verecek sözleşmelerden kaynaklanan mevcut yükümlülükler, karşılık olarak hesaplanır ve muhasebeleştirilir.

Grup'un, sözleşmeye bağlı yükümlülüklerini yerine getirmek için katlanılacak kaçınılmaz maliyetlerin bahse konu sözleşmeye ilişkin olarak elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları aşan sözleşmesinin bulunması halinde, zarara sebebiyet verecek sözleşmenin var olduğu kabul edilir.

2.5.13 Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup'un, yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren, hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım faaliyetleri olmak üzere iki faaliyet bölümü bulunmaktadır. Şirket yönetimi, bölümlerin performansını değerlendirirken SPK tarafından yayınlanan finansal raporlama standartlarına uygun olarak hesaplanan faaliyet karını kullanmaktadır.

2.5.14 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibariyle piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde gelir tablosuna dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağı belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştukları dönemde gelir tablosuna dahil edilir.

2.5.15 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlaması izni vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.15 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefîye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.15 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelemiş vergi (devamı)

Ertelemiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde, şerefiye hesaplanmasında ya da satın alınan, satın alınan bağlı ortaklığın tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinde elde ettiği payın satın alım maliyetini aşan kısmının belirlenmesinde vergi etkisi göz önünde bulundurulur.

2.5.16 Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("UMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır.

2.5.17 Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un satış faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Hazır değerler; nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay ve 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.18 Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

2.5.19 Hibe Krediler

Hibe krediler; uçak ve motorların satın alımlarında veya finansal kiralama yöntemiyle elde edilmelerinde kazanılmaktadır. Grup, hibe kredileri aktiflerin maliyetinden düşükten sonra aktifleri ekonomik ömürleri süresince itfa etmektedir. Faaliyet kiralamasına ilişkin kazanılan hibe krediler, ertelenmiş gelir olarak kaydedilmekte ve kiralama süresince itfa edilmektedir.

2.5.20 Bakım ve Onarım Giderleri

Maddi varlıkların ve kiralanan varlıkların düzenli bakımı ve onarımı için yapılan harcamalar, ilgili döneme faaliyet gideri olarak kaydedilmektedir. Sahip olunan veya finansal kiralama ile alınan uçakların büyük bakımları yapıldıkça gider olarak kaydedilmekte; operasyonel kiralanan uçakların bakımları ise periyodik bazda gider olarak tahakkuk ettirilmektedir.

2.5.21 Sık Uçuş Programı

Grup, üyelerine “Miles and Smiles” adında bir Sık Uçuş Programı (Frequent Flyer Program) dahilinde birikmiş mesafe üzerinden ücretsiz uçuş ödülü vermektedir. Uçuş ödülü satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlere dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça gelir kaydedilmektedir.

Grup, aynı zamanda “Shop & Miles” ve diğeri program ortakları ile gerçekleştirilen promosyonlar dahilinde katılımcılara mil kredisi satmaktadır. Bu gelirin bir kısmı ertelenmiş gelir olarak kaydedilmekte ve seyahat sağlandıkça gelir olarak kaydedilmektedir.

2.6 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibariyle raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, koşullu varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Grup geleceğe yönelik tahmin ve varsayımlarda bulunmaktadır. Muhasebe tahminleri doğası gereği gerçekleşen sonuçlarla birebir aynı tutarlarda neticelenmeyebilir. Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Varlıklarda Değer Düşüklüğü tespit çalışması:

Grup'un varlıklarda değer düşüklüğü ile ilgili temel varsayımları ve hesaplama yöntemi Not 2.5.6'da açıklanmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar (devamı)

Sık uçuş programı yükümlülüğü hesaplaması:

Not 2.5.21’de belirtildiği gibi, Grup’un üyeleri için “Miles and Smiles” ve “Shop & Miles” adlarında uygulamaya koyduğu programları bulunmaktadır. Söz konusu programlara ilişkin yükümlülük hesaplamalarında geçmiş yıllarda gerçekleşmiş veriler üzerinden istatistiki yöntemler kullanılarak bulunan kullanım oranı vasıtasıyla geçerliliğini yitirecek miller tahmin edilmektedir ve bu miller için bir yükümlülük hesaplanmamaktadır.

Maddi varlıkların faydalı ömürleri ve hurda değerleri:

Grup, maddi varlıkların üzerinden Not 2.5.3’te belirtilen faydalı ömürleri ve hurda değerleri dikkate alarak amortisman ayırmaktadır.

3. İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Yoktur .

4. İŞ ORTAKLIKLARI

Not 16’ya bakınız.

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup yönetimi, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım hizmetleri bazında incelemektedir. Grup’un satış bilgilerine ilişkin detaylı bilgiler not 28’de verilmiştir.

5.1. Toplam Varlıklar ve Yükümlülükler

Toplam Varlıklar	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Havacılık	8.542.807.991	7.871.289.987
Teknik	534.901.509	444.802.648
Toplam	9.077.709.500	8.316.092.635
Eksi: Konsolidasyon eliminasyonları	(505.620.073)	(404.857.920)
Konsolide mali tablolara göre toplam varlıklar	8.572.089.427	7.911.234.715
Toplam Yükümlülükler	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Havacılık	5.529.700.126	4.884.702.891
Teknik	100.305.913	93.546.882
Toplam	5.630.006.039	4.978.249.773
Eksi: Konsolidasyon eliminasyonları	(502.796.838)	(53.602.154)
Konsolide mali tablolara göre toplam yükümlülükler	5.127.209.201	4.924.647.619

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

5 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

5.2. Faaliyet Karı/(Zararı)

Bölüm Sonuçları:

1 Ocak 2009-31 Aralık 2009	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Grup dışı satış gelirleri	6.845.308.852	190.574.051	-	7.035.882.903
Bölümlerarası satış	17.973.830	526.831.414	(544.805.244)	-
Satış gelirleri	6.863.282.682	717.405.465	(544.805.244)	7.035.882.903
Satışların maliyeti	(5.087.547.647)	(579.093.922)	530.692.425	(5.135.949.144)
Brüt kar / (zarar)	1.775.735.035	138.311.543	(14.112.819)	1.899.933.759
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	(801.665.991)	(5.171.892)	334.470	(806.503.413)
Genel yönetim giderleri	(221.582.438)	(44.046.329)	4.092.241	(261.536.526)
Diğer faaliyet gelirleri	82.872.341	17.160.521	(8.896.758)	91.136.104
Diğer faaliyet giderleri	(202.042.652)	(15.679.696)	18.582.866	(199.139.482)
Faaliyet karı / (zararı)	633.316.295	90.574.147	-	723.890.442

1 Ocak 2008-31 Aralık 2008	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Grup dışı satış gelirleri	5.974.927.490	148.246.719	-	6.123.174.209
Bölümlerarası satış	30.938.398	434.468.304	(465.406.702)	-
Satış gelirleri	6.005.865.888	582.715.023	(465.406.702)	6.123.174.209
Satışların maliyeti	(4.500.178.013)	(501.131.764)	458.639.193	(4.542.670.584)
Brüt kar / (zarar)	1.505.687.875	81.583.259	(6.767.509)	1.580.503.625
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	(632.369.295)	(3.714.723)	208.010	(635.876.008)
Genel yönetim giderleri	(172.203.555)	(34.289.692)	2.680.066	(203.813.181)
Diğer faaliyet gelirleri	58.451.257	17.899.690	(19.660.419)	56.690.528
Diğer faaliyet giderleri	(196.578.878)	(37.081.437)	23.539.852	(210.120.463)
Faaliyet karı / (zararı)	562.987.404	24.397.097	-	587.384.501

Maddi Duran Varlık Değer Düşüklüğüne İlişkin Gelir Tablosu Kalemleri

1 Ocak 2009-31 Aralık 2009	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Maddi Varlık Değer Düşüş Karşılığındaki Reel Artış (Diğer Faaliyetlerden Giderler)	(154.263.062)	-	-	(154.263.062)
Maddi Varlık Değer Düşüş Karşılığındaki Kur Değişiminden Kaynaklanan Artış (Finansal Gider)	(24.520.934)	-	-	(24.520.934)

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

5 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

5.2. Faaliyet Karı/(Zararı) (devamı)

1 Ocak 2008-31 Aralık 2008	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Maddi Varlık Değer Düşüş Karşılığındaki Reel Artış (Diğer Faaliyetlerden Giderler)	(176.836.702)	-	-	(176.836.702)
Maddi Varlık Değer Düşüş Karşılığındaki Kur Değişiminden Kaynaklanan Azalış (Finansal Gelir)	1.012.109.405	-	-	1.012.109.405

Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlara İlişkin Gelir Tablosu Kalemleri

1 Ocak 2009-31 Aralık 2009	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/(Zararlarındaki) Paylar	15.512.901	(2.699.198)	-	12.813.703

1 Ocak 2008-31 Aralık 2008	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/(Zararlarındaki) Paylar	4.042.859	(470.485)	-	3.572.374

5.3. Yatırım Faaliyetleri

1 Ocak 2009-31 Aralık 2009	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Maddi ve maddi olmayan varlık alımı	286.807.723	120.342.608	-	407.150.331
Cari dönem amortisman gideri ve itfa payı	293.456.913	53.594.667	-	347.051.580
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştirakler	129.630.762	22.421.794	-	152.052.556

1 Ocak 2008-31 Aralık 2008	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Maddi ve maddi olmayan varlık alımı	1.180.306.571	118.885.388	-	1.299.191.959
Cari dönem amortisman gideri ve itfa payı	203.281.709	82.983.692	-	286.265.401
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştirakler	39.872.359	3.765.565	-	43.637.924

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

6 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
Kasa	540.180	356.049
Alınan çekler	769	244.458
Banka – vadeli mevduatlar	974.329.053	365.786.513
Banka – vadesiz mevduatlar	100.193.848	122.908.559
Diğer hazır değerler	21.048.019	15.610.142
	<u>1.096.111.869</u>	<u>504.905.721</u>

Vadeli Mevduatlar:

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Açılış Tarihi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2009</u>
		21.05.2009		04.01.2010	
238.174.400	TL	31.12.2009	%5,85-%13,7	22.02.2010	238.174.400
		20.07.2009		18.01.2010	
87.427.313	EUR	31.12.2009	%1,75-%4,50	20.01.2010	188.869.224
		23.01.2009		04.01.2010	
363.475.745	USD	31.12.2009	%0,20-%6,00	25.02.2010	547.285.429
					<u>974.329.053</u>

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Açılış Tarihi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
		17.11.2008		02.01.2009	
90.700.000	TL	31.12.2008	%13,50-%23,50	22.01.2009	90.700.000
		07.11.2008		05.02.2009	
23.050.000	EUR	24.10.2008	%7,76	02.01.2009	49.345.440
		31.12.2008		22.01.2009	
149.270.034	USD		%2,00-%7,50		225.741.073
					<u>365.786.513</u>

7 FİNANSAL YATIRIMLAR

Kısa vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
3 aydan uzun vadeli mevduatlar	175.000.000	1.403.033.703
Türev enstrümanlar gerçeğe uygun değeri (Not: 39)	47.298.370	39.599.159
	<u>222.298.370</u>	<u>1.442.632.862</u>

3 aydan uzun vadeli mevduatlar:

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Açılış Tarihi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2009</u>
		20.07.2009	11,55%	20.07.2010	
175.000.000	TL	20.07.2009	12,50%	20.07.2010	175.000.000
					<u>175.000.000</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

7 FİNANSAL YATIRIMLAR (devamı)

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Açılış Tarihi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
		21.05.2008		05.01.2009	
544.600.000	TL	22.12.2008	%19,15-%23,00	03.09.2009	544.600.000
		07.07.2008		19.01.2009	
107.460.000	Euro	22.12.2008	%6,50-%8,50	04.05.2009	230.050.368
		23.01.2008		05.01.2009	
415.515.000	ABD Doları	15.12.2008	%5,65-%8,55	24.07.2009	628.383.335
					<u>1.403.033.703</u>

Uzun vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
Sita Inc.	1.679.619	1.679.619
Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	26.859	26.859
Star Alliance GMBH	44.465	44.465
	<u>1.750.943</u>	<u>1.750.943</u>

Sita Inc., Emek İnşaat ve İşletme A.Ş. ve Star Alliance GMBH aktif bir piyasada işlem görmediğinden dolayı maliyet değerleri ile gösterilmektedir.

Grup'un uzun vadeli finansal yatırımlarının 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle detayları aşağıdaki gibidir:

<u>Şirketin Ünvanı</u>	<u>Şirketin ve Faaliyetin Yeri</u>	<u>Sahiplik Oranı</u>	<u>Sahip Olunan Oy Hakkı</u>	<u>Ana Faaliyet Alanı</u>
Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	Türkiye	0,3%	0,3%	İnşaat
Sita Inc.	Hollanda	%0,1'den az	%0,1'den az	Bilgi ve Telekomünikasyon Hizm.
Star Alliance GMBH	Almanya	5,55%	5,55%	Star Alliance Üye Havayolları Arasındaki Koordinasyon

8 FİNANSAL BORÇLAR

Kısa vadeli finansal borçlar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
Banka kredileri	14.439.256	34.900.371
Finansal kiralama borçları	397.827.585	384.388.858
	<u>412.266.841</u>	<u>419.289.229</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

8 FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

Uzun vadeli finansal borçlar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
Banka kredileri	14.187.801	-
Finansal kiralama borçları	2.561.711.482	2.798.005.235
	<u>2.575.899.283</u>	<u>2.798.005.235</u>

Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısmının detayları 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle aşağıdaki gibidir:

<u>Vade Tarihi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Orjinal Para</u>	<u>Faiz Tahakkuku</u>	<u>TL</u>
17.10.2011	Libor+%3,50	ABD Doları	9.422.728	167.002	14.439.256

Uzun vadeli banka kredilerinin detayları 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle aşağıdaki gibidir:

<u>Vade Tarihi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Orjinal Para</u>	<u>Faiz Tahakkuku</u>	<u>TL</u>
17.10.2011	Libor + %3,50	ABD Doları	9.422.728	-	14.187.801

Kısa vadeli banka kredilerinin detayları 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle aşağıdaki gibidir:

<u>Vade Tarihi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Orjinal Para</u>	<u>Faiz Tahakkuku</u>	<u>TL</u>
15.08.2009	Libor+%1,25	ABD Doları	22.937.732	139.945	34.900.371

Finansal kiralama borçları aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
1 yıldan az	469.617.973	480.276.603
1 – 5 yıl arası	1.438.363.567	1.566.966.270
5 yıldan fazla	1.548.610.096	1.778.034.612
	<u>3.456.591.636</u>	<u>3.825.277.485</u>
Eksi: Gelecek yıllara ait faiz gideri	(497.052.569)	(642.883.392)
Mali tablolarda gösterilen finansal kiralama borçlarının anapara tutarı	<u>2.959.539.067</u>	<u>3.182.394.093</u>
Faiz aralığı:		
Değişken oranlı borçlar	1.133.986.718	1.221.791.915
Sabit oranlı borçlar	1.825.552.349	1.960.602.178
	<u>2.959.539.067</u>	<u>3.182.394.093</u>

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle, ABD Doları ve Euro cinsinden ifade edilen finansal kiralama borçlarının ağırlıklı ortalama faiz oranları, sabit oranlı borçlar için %4,91 (31 Aralık 2008: %4,90) değişken oranlı borçlar için ise %0,78 (31 Aralık 2008: %1,93)'dir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

9 DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

Kısa vadeli diğer finansal yükümlülüklerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Türev enstrümanlar gerçeğe uygun değeri (Not: 39)	45.232.172	44.360.335
Bankaya borçlar	846.771	639.916
	46.078.943	45.000.251

Bankaya borçlar hesabı ay sonu vergi ve SSK ödemeleri için banka tarafından faizsiz olarak kullandırılan gecelik borçlardan oluşmaktadır.

10 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli ticari alacakların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ticari alacaklar	455.045.487	381.445.533
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 37)	32.128.286	4.741.388
Şüpheli alacaklar karşılığı	(41.791.892)	(37.042.788)
	445.381.881	349.144.133

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, dava konusu alacaklar için ayrılmış karşılıklar ve geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak hesaplanmış karşılıklardan oluşmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin şüpheli alacak karşılığındaki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Dönem başı ayrılmış karşılık	37.042.788	21.405.019
Cari dönem gideri	22.513.003	20.707.670
Tahsil edilen alacak	(15.357.120)	(4.895.781)
Silinen alacak	(2.406.779)	(174.120)
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	41.791.892	37.042.788

Grup, alacaklarının kredi riski ile ilgili açıklamaları finansal tablo dipnotu 38'de Kredi Riski bölümünde verilmektedir.

Kısa vadeli ticari borçların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ticari borçlar	536.177.325	425.068.449
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 37)	22.663.149	9.433.149
Diğer	1.961.004	607.613
	560.801.478	435.109.211

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

11 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli diğer alacakların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Uçak alımı için yapılan nakdi olarak geri alınacak ön ödemeler (net)	724.055.005	30.220.978
İlişkili taraflardan ticari olmayan alacaklar (Not 37)	12.581.316	67.386
Vergi dairesinden alacaklar	1.933.804	4.917.861
Personelden alacaklar	1.165.585	1.263.682
Verilen depozito ve teminatlar	1.153.878	949.250
Yurtdışı satınalma işlemlerinden doğan alacaklar	938.235	5.551.351
Teknik malzeme yurtdışı alacakları	265.974	1.465.399
İndirilecek KDV	-	4.295.567
Bosna Hersek Havayolları hisse senedi avansı	-	10.704.000
Diğer alacaklar	1.299.578	2.238.484
	743.393.375	61.673.958

Uzun vadeli diğer alacakların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Uçak alımı için yapılan nakdi olarak geri alınacak ön ödemeler (net)	637.383.512	-
Faiz takası sözleşmeleri depozitoları	7.663.566	-
Faaliyet tipi kiralamalar için verilen avanslar	7.211.446	6.924.230
Personelden alacaklar	6.045.185	6.410.064
Verilen depozito ve teminatlar	4.863.237	3.472.266
Sita depozito sertifikalarından alacaklar	1.193.182	1.205.400
Yurtdışı satınalma işlemlerinden doğan alacak	-	4.796.921
	664.360.128	22.808.881

Kısa vadeli diğer borçların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Çeşitli hizmet avansları	69.550.656	57.613.133
Ödenecek vergi ve fonlar	31.244.933	26.061.291
Ödenecek SSK primleri	25.835.403	21.564.459
Sigorta şirketlerine borçlar	14.832.195	-
Alınan depozito ve teminatlar	9.665.768	7.603.582
Alınan diğer avanslar	1.150.351	1.072.264
Sanal pos bilet avansları	936.185	162.591
Özel kira avansları	895.143	751.062
Diğer borçlar	2.522.747	1.138.625
	156.633.381	115.967.007

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

11 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

Uzun vadeli diğer borçların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Alınan depozito ve teminatlar	<u>8.941.613</u>	<u>7.865.284</u>

12 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR

Yoktur (31 Aralık 2008: Yoktur).

13 STOKLAR

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Yedek parça stokları	<u>133.739.727</u>	<u>87.165.280</u>
Diğer stoklar	<u>29.624.852</u>	<u>25.918.729</u>
	<u>163.364.579</u>	<u>113.084.009</u>
Değer düşüklüğü karşılığı (-)	<u>(14.368.647)</u>	<u>(14.724.718)</u>
	<u>148.995.932</u>	<u>98.359.291</u>

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin stok değer düşüklüğündeki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 30 Aralık 2008
Dönem başı ayrılmış karşılık	<u>14.724.718</u>	<u>10.845.508</u>
Dönem içinde ayrılan karşılık	<u>1.290.280</u>	<u>13.078.367</u>
Dönem içinde ayrılan karşılık iptali	<u>(1.646.351)</u>	<u>(9.199.157)</u>
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	<u>14.368.647</u>	<u>14.724.718</u>

14 CANLI VARLIKLAR

Yoktur (31 Aralık 2008: Yoktur).

15 DEVAM EDEN İNŞAAT SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN VARLIKLAR

Yoktur (31 Aralık 2008: Yoktur).

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

16 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Express)	26.698.068	13.811.371
THY DO&CO İkrım Hizmetleri A.Ş. (Turkish DO&CO)	34.054.590	26.060.988
Bosna Hersek Havayolları	2.936.441	-
P&W T.T. Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti.	22.421.794	3.765.565
TGS Yer Hizmetleri A.Ş. (TGS)	63.482.168	-
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş.	2.459.495	-
	152.052.556	43.637.924

Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Express)'in 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Varlıklar	232.316.502	113.774.956
Yükümlülükler	178.920.367	86.152.214
Özkaynaklar	53.396.135	27.622.742
Grup'un özkaynaklardaki payı	26.698.068	13.811.371

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Hasılat	899.836.648	765.171.890
Dönem karı / (zararı)	25.409.528	(3.899.580)
Dönem kar/ (zararında) Grup'un payı	12.704.764	(1.949.790)

THY DO&CO İkrım Hizmetleri A.Ş.'nin 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Varlıklar	122.594.934	93.245.421
Yükümlülükler	52.485.754	41.123.446
Özkaynaklar	68.109.180	52.121.975
Grup'un özkaynaklardaki payı	34.054.590	26.060.988

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Hasılat	267.960.365	190.142.882
Dönem karı / (zararı)	16.987.205	11.985.300
Dönem kar/ (zararında) Grup'un payı	8.493.603	5.992.650

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

16 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

P&W T.T Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti'nin 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Varlıklar	104.846.886	8.344.051
Yükümlülükler	59.088.122	659.225
Özkaynaklar	45.758.764	7.684.826
Grup'un özkaynaklardaki payı	22.421.794	3.765.565

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Hasılat	119.754	-
Dönem karı / (zararı)	(5.508.567)	(960.174)
Dönem kar/ (zararında) Grup'un payı	(2.699.198)	(470.485)

Bosna Hersek Havayolları'nın 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Varlıklar	49.653.830	-
Yükümlülükler	43.661.093	-
Özkaynaklar	5.992.737	-
Grup'un özkaynaklardaki payı	2.936.441	-

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Hasılat	20.721.502	-
Dönem karı / (zararı)	(13.524.756)	-
Dönem kar/ (zararında) Grup'un payı	(6.627.130)	-

TGS'nin 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Varlıklar	142.871.824	-
Yükümlülükler	15.907.488	-
Özkaynaklar	126.964.336	-
Grup'un özkaynaklardaki payı	63.482.168	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

16 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Hasılat	-	-
Dönem karı / (zararı)	1.964.336	-
Dönem kar/ (zararında) Grup'un payı	982.168	-

17 Eylül 2009 tarihli protokol ve sermaye artışı neticesinde TGS'nin sermayesinin %50'sine tekabül eden 6.000.000 TL nominal tutarında hissenin emisyon primli olarak 119.000.000 TL karşılığında Havaş tarafından sermaye artışına iştirak edilmek suretiyle iktisap edilmesi neticesinde, TGS'nin özsermayesinde 113.000.000 TL emisyon primi oluşmuştur. Söz konusu emisyon priminin şirket ile TGS arasında 2010-2014 yıllarında geçerli olacak 5 yıllık hizmet sözleşmesi ile ilişkili olması nedeniyle, TGS'nin özkaynakları içerisinde yer alan emisyon priminin Grup payı (%50), hizmet alımı süresince itfa edilmek üzere 'Ertelenmiş Gelir' (Not 26) olarak kaydedilmiştir.

THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.'nin 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Varlıklar	5.745.326	-
Yükümlülükler	826.333	-
Özkaynaklar	4.918.993	-
Grup'un özkaynaklardaki payı	2.459.495	-

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Hasılat	-	-
Dönem karı / (zararı)	(81.009)	-
Dönem kar/ (zararında) Grup'un payı	(40.504)	-

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar / (zarar) içindeki payları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Sun Ekspress	12.704.764	(1.949.791)
Turkish DO&CO	8.493.603	5.992.650
P&W T.T. Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti.	(2.699.198)	(470.485)
Bosna Hersek Havayolları	(6.627.130)	-
TGS	982.168	-
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş.	(40.504)	-
Toplam	<u>12.813.703</u>	<u>3.572.374</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

16 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle detayları aşağıdaki gibidir:

Şirketin Ünvanı	Şirketin ve Faaliyetin Yeri	Sahiplik Oranı	Sahip Olunan Oy Hakkı	Ana Faaliyet Alanı
Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Express)	Türkiye	50%	50%	Hava Taşımacılığı
THY DO&CO İkrım Hizmetleri A.Ş.	Türkiye	50%	50%	İkrım Hizmeti
P&W T.T. Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti	Türkiye	49%	49%	Bakım Hizmeti
Bosna Hersek Havayolları	Bosna Hersek Federasyonu	49%	49%	Hava Taşımacılığı
TGS Yer Hizmetleri A.Ş.	Türkiye	50%	50%	Yer Hizmetleri
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	50%	50%	Havacılık Yakıtları

17 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Açılış bakiyesi, 1 Ocak	48.130.000	53.700.000
Yeni alımlar	758.086	-
Makul değer değişikliğinden kaynaklanan kayıp	(78.086)	(5.000.000)
Çıkışlar	-	(570.000)
Kapanış bakiyesi, 31 Aralık	48.810.000	48.130.000

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri Grup ile ilişkisi olmayan bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından gerçekleştirilen değerlemeye göre elde edilmiştir. Değerleme Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından benzer gayrimenkuller ile ilgili piyasa işlem fiyatlarının referans alınmasıyla tespit edilmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

18 MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Yerüstü Düzenlemeleri ve Binalar	Teknik Ekipman, Simülatör ve Taşıtlar	Diğer Ekipmanlar ve Demirbaşlar	Uçaklar ve Yedek Motorlar	Komponent ve Tamir Edilebilir Yedek Parçalar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Finansal Kiralama ile Alınan Uçaklar	Toplam
<u>Maliyet</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2009	164.645.538	311.294.139	166.561.736	2.755.313.950	366.092.558	29.093.614	62.709.927	4.855.582.307	8.711.293.769
İlaveler	-	19.336.919	20.689.613	37.302.488	93.157.533	2.311.972	27.889.945	203.152.915	403.841.385
Çıkışlar	-	(9.709.447)	(14.615.913)	(283.401.122)	(139.420.597)	(2.850)	-	(84.407.359)	(531.557.288)
Transferler	-	-	-	31.770.055	-	16.019.226	(72.886.720)	25.097.439	-
31 Aralık 2009 kapanış bakiyesi	164.645.538	320.921.611	172.635.436	2.540.985.371	319.829.494	47.421.962	17.713.152	4.999.425.302	8.583.577.866
<u>Birikmiş Amortisman</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2009	55.667.061	248.016.427	139.815.066	2.023.627.036	185.009.980	22.559.087	-	980.614.975	3.655.309.632
Cari dönem amortismanı	2.731.505	14.943.907	10.371.000	53.590.864	45.729.773	3.624.704	-	212.257.891	343.249.644
Çıkışlar	-	(9.340.289)	(14.512.382)	(256.514.451)	(83.694.306)	(475)	-	(40.722.553)	(404.784.456)
Değer düşüklüğü reel artış/(azalış)	-	(551.167)	-	77.905.359	-	-	-	76.908.870	154.263.062
Değer düşüklüğü kur değişiminden kaynaklanan artış/(azalış)	-	37.062	-	18.192.961	-	-	-	6.290.911	24.520.934
31 Aralık 2009 kapanış bakiyesi	58.398.566	253.105.940	135.673.684	1.916.801.769	147.045.447	26.183.316	-	1.235.350.094	3.772.558.816
31 Aralık 2009 net defter değeri	106.246.972	67.815.671	36.961.752	624.183.602	172.784.047	21.238.646	17.713.152	3.764.075.208	4.811.019.050
31 Aralık 2008 net defter değeri	108.978.477	63.277.712	26.746.670	731.686.914	181.082.578	6.534.527	62.709.927	3.874.967.332	5.055.984.137

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

18 MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Yerüstü Düzenlemeleri ve Binalar	Teknik Ekipman, Simülatör ve Taşıtlar	Diğer Ekipmanlar ve Demirbaşlar	Uçaklar ve Yedek Motorlar	Komponent ve Tamir Edilebilir Yedek Parçalar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Finansal Kiralama ile Alınan Uçaklar	Toplam
Maliyet									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2008	164.584.014	303.009.428	171.151.244	2.639.937.173	327.244.646	23.890.480	59.697.500	3.830.021.095	7.519.535.580
İlaveler	10.644	20.494.791	8.968.480	85.287.700	102.489.872	12.093.986	42.532.535	1.019.175.119	1.291.053.127
Çıkışlar	(253.838)	(12.210.080)	(13.557.988)	(2.114.432)	(63.641.960)	(7.516.640)	-	-	(99.294.938)
Transferler	304.718	-	-	32.203.509	-	625.788	(39.520.108)	6.386.093	-
31 Aralık 2008 kapanış bakiyesi	164.645.538	311.294.139	166.561.736	2.755.313.950	366.092.558	29.093.614	62.709.927	4.855.582.307	8.711.293.769
Birikmiş Amortisman									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2008	53.372.621	252.091.508	144.571.580	2.077.621.580	153.043.938	20.246.335	-	1.580.584.464	4.281.532.026
Cari dönem amortismanı	2.409.090	12.680.870	8.589.280	42.672.639	77.231.045	4.124.389	-	134.780.686	282.487.999
Çıkışlar	(114.650)	(11.877.505)	(13.345.794)	(1.023.101)	(45.265.003)	(1.811.637)	-	-	(73.437.690)
Değer düşüklüğü reel artış	-	2.080.031	-	65.194.491	-	-	-	109.562.180	176.836.702
Değer düşüklüğü kur değişiminden kaynaklanan azalış	-	(6.958.477)	-	(160.838.573)	-	-	-	(844.312.355)	(1.012.109.405)
31 Aralık 2008 kapanış bakiyesi	55.667.061	248.016.427	139.815.066	2.023.627.036	185.009.980	22.559.087	-	980.614.975	3.655.309.632
31 Aralık 2008 net defter değeri	108.978.477	63.277.712	26.746.670	731.686.914	181.082.578	6.534.527	62.709.927	3.874.967.332	5.055.984.137
31 Aralık 2007 net defter değeri	111.211.393	50.917.920	26.579.664	562.315.593	174.200.708	3.644.145	59.697.500	2.249.436.631	3.238.003.554

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

18 MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Grup, Not 2.5.6.'da açıklanan çerçevede maddi duran varlıklarından uçaklar, yedek motorlar ve simülatörlerin ("Uçaklar") değer düşüklüğü hesaplamalarında geri kazanılabilir değer olarak kullanım değerinden daha yüksek olduğu için, satış masrafları sonrası ABD Doları bazlı net satış fiyatlarını kullanmaktadır. 31 Aralık 2009 tarihinde sona eren hesap döneminde ABD Doları'nın TL karşısında değer kaybetmesi sonucu (Not 2.5.9) uçakların TL cinsinden net satış fiyatları düştüğünden dolayı değer düşüklüğü karşılığında kur değişiminden kaynaklanan 24.520.934 TL tutarında artış, uçakların ABD Doları bazlı fiyatlarında oluşan ABD Doları cinsinden gerileme sonucunda ise değer düşüklüğü karşılığında 154.263.062 TL artış meydana gelmiştir. Değer düşüklüğünde toplamda 178.783.996 TL artış meydana gelmiştir.

19 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	<u>Haklar</u>
<u>Maliyet</u>	
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2009	76.958.343
İlaveler	3.308.946
Çıkışlar	(2.333)
31 Aralık 2009 kapanış bakiyesi	<u>80.264.956</u>
<u>Birikmiş Amortisman</u>	
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2009	65.795.741
Cari dönem itfa payı	3.801.936
Çıkışlar	(2.333)
31 Aralık 2009 kapanış bakiyesi	<u>69.595.344</u>
31 Aralık 2009 net defter değeri	<u>10.669.612</u>
31 Aralık 2008 net defter değeri	<u>11.162.602</u>

	<u>Haklar</u>
<u>Maliyet</u>	
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2008	68.832.212
İlaveler	8.138.832
Çıkışlar	(12.701)
31 Aralık 2008 kapanış bakiyesi	<u>76.958.343</u>
<u>Birikmiş Amortisman</u>	
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2008	62.031.040
Cari dönem itfa payı	3.777.402
Çıkışlar	(12.701)
31 Aralık 2008 kapanış bakiyesi	<u>65.795.741</u>
31 Aralık 2008 net defter değeri	<u>11.162.602</u>
31 Aralık 2007 net defter değeri	<u>6.801.172</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

20 ŞEREFİYE

Yoktur (31 Aralık 2008: Yoktur)

21 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Yoktur (31 Aralık 2008: Yoktur)

22 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Kısa vadeli borç karşılıklarının dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Dava karşılığı	<u>7.287.354</u>	<u>7.460.396</u>

Dava karşılıklarının 31 Aralık 2009 ve 2008 dönemlerindeki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Dönem başı ayrılmış karşılık	7.460.396	4.695.954
Cari dönemde ayrılan karşılık	1.346.190	3.031.707
Konusu kalmayan karşılık	<u>(1.519.232)</u>	<u>(267.265)</u>
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	<u>7.287.354</u>	<u>7.460.396</u>

Grup, faaliyetleri gereği maruz kaldığı aleyhte açılan davalara ilişkin karşılık ayırmaktadır. Aleyhte açılan davalar genellikle eski çalışanların açtığı işe iade davaları ile kayıp ya da hasar görmüş bagaj ve kargolara ilişkindir.

a) Verilen Teminatlar: 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle verilen teminat mektupları tutarı 92.014.638 TL'dir (31 Aralık 2008: 81.610.647 TL).

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilen Teminat Rehin ve İpotekler (TRİ)	92.014.638	81.610.647
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilen TRİ'ler	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. Kişilerin borcunu temin için verilen TRİ'ler	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>92.014.638</u>	<u>81.610.647</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

22 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

b) Hava kargo ücretlerinin sabitletmesine ilişkin olarak ABD Adalet Bakanlığı Antitröst Birimi ve Avrupa antitröst otoriteleri tarafından 2006 yılı başlarında Avrupa ve Amerika'da eş zamanlı olarak, önde gelen havayolları şirketleri dahil olmak üzere, çok sayıda havayolu şirketini kapsayan bir inceleme başlatılmıştır. Söz konusu inceleme kapsamında 6 Nisan 2006 tarihinde ABD Columbia (Washington) Bölge Mahkemesi tarafından Şirket'e bir tebligat yapılarak hava kargo ücretlerine ilişkin olarak Şirket'in uhdesinde bulunan bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi talep edilmiştir. Söz konusu tebligatın benzerleri diğer sözü geçen havayollarına da yapılmıştır. İnceleme kapsamında ABD Adalet Bakanlığı Antitröst Birimine Şirket'in antitröst kurallarını ihlal etmediği bildirilmiş olup, görüşmeler Şirket'i temsilen ABD'li avukatlarca sürdürülmektedir. Rapor tarihi itibariyle, Şirket yönetimi ABD Adalet bakanlığının başlatmış olduğu incelemelerin sonuçlarının güvenilir olarak ölçülemeyeceğini düşünmektedir. Bu sebeple ekteki konsolide finansal tablolarda bu hususlar ile ilgili herhangi bir karşılık ayrılmamıştır. Ancak, bu hususların Grup'a mali yükümlülük getirmesi ihtimali bulunmaktadır.

c) Toplu İş Sözleşmesine İlişkin Uyuşmazlık

Şirket ile Türkiye Sivil Havacılık Sendikası ("Hava-İş") arasında 2009-2010 yıllarına ilişkin olarak 22. Dönem toplu iş sözleşmesi görüşmesi görüşmelerinde bazı maddeler üzerinde anlaşma sağlanamayacağı anlaşıldığından 3 Mart 2010 tarihinde "Uyuşmazlık Tutanağı" imzalanmış ve arabulucu süreci başlamıştır. Şirket 2009 yılına ilişkin olarak personeline re'sen yüzde altı oranında ücret artışı yapmıştır ancak Hava-İş toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde geriye dönük olarak ilave ücret artışı talep etmektedir. Rapor tarihi itibariyle toplu iş sözleşmesi süreci tamamlanmadığından 2009 yılına ilişkin olarak Şirket'e ilave bir finansal yük gelip gelmeyeceği belirsiz olduğundan finansal tablolarda bu hususa ilişkin herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

d) Grup'un iskonto edilmiş kıdem tazminatı yükümlülüğü 151.875.562 TL'dir. 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Grup'un tüm çalışanlarını işten çıkarması durumunda ödeyeceği miktar ise, yaklaşık olarak 299.090.230 TL'dir.

23 TAAHHÜTLER

Grup'un henüz tahakkuk etmemiş faaliyet tipi kiralama borçlarının dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Bir yıldan az	312.850.973	201.619.938
1 – 5 yıl arası	853.516.736	684.056.091
5 yıldan fazla	422.992.569	422.009.094
	1.589.360.278	1.307.685.123

Grup, 2010-2012 yılları arasında teslim almak üzere, uçak üreticisi firmalarca yapılacak indirimler öncesi liste fiyatlarına göre, uçak alımlarının toplam bedeli yaklaşık olarak 5,9 Milyar ABD Doları olan 24 adet uçak için anlaşma imzalamıştır. Grup, söz konusu alımlarla ilgili olarak ilgili firmalara 31 Aralık 2009 itibariyle 913 Milyon ABD Doları avans ödemesi yapmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

24 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Kısa vadeli çalışanlara sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Maaş tahakkukları	38.827.130	33.409.789
Personele borçlar	1.437.729	1.674.174
Kullanılmamış izin karşılığı	14.469.621	12.734.462
	54.734.480	47.818.425

Uzun vadeli kıdem tazminatı karşılığı dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Kıdem tazminatı karşılığı	151.875.562	142.459.082

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde ayrılmaktadır:

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'ncı maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

1 Ocak 2010 tarihi itibariyle ödenecek kıdem tazminatı tavanı 2.427 TL (1 Ocak 2009: 2.260 TL)'dir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. UMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Bu nedenle, 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle, ekli konsolide finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %4,80 enflasyon (31 Aralık 2008: %5,40) ve %11 (31 Aralık 2008: % 12) iskonto oranı varsayımlarına göre hesaplanmıştır. İsteğe bağlı işten ayrılmalar neticesinde ödenmeyip, Şirket'e kalacak olan kıdem tazminatı tutarlarının tahmini oranı %2,17 olarak dikkate alınmıştır (2008: %2,99). Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerli olan 2.427 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

24 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Kıdem tazminatı yükümlülüğündeki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Dönem başı ayrılmış karşılık	142.459.082	131.959.011
Cari hizmet maliyetleri	15.405.411	17.941.602
Faiz maliyeti	8.870.209	8.260.634
Aktüeryal kayıp /(kazanç)	2.080.775	(2.847.655)
Ödemeler	(16.939.915)	(12.854.510)
Dönem sonu itibari ile ayrılan karşılık	<u>151.875.562</u>	<u>142.459.082</u>

25 EMEKLİLİK PLANLARI

Yoktur (31 Aralık 2008: Yoktur).

26 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıkların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Teslim alınan uçaklara ilişkin hibe kredi gelir tahakkukları	34.479.378	40.861.407
Peşin ödenen vergi ve fonlar	33.751.118	58.951.175
Peşin ödenmiş faaliyet tipi kiralama giderleri	19.410.997	11.010.997
Teknik bakım gelir tahakkuku	18.049.297	5.438.006
Geri alınacak KDV	9.825.050	5.469.834
Peşin ödenmiş satış komisyonları	9.418.953	8.832.684
Gelecek aylara ait sigorta giderleri	5.197.278	5.676.306
Verilen sipariş avansları	3.788.745	4.649.039
Peşin ödenmiş diğer giderler	3.543.305	4.668.513
Interline yolcu geliri tahakkukları	3.409.593	8.073.217
İş avansları	903.082	1.005.304
Peşin ödenen wet lease kira gideri	-	5.345.647
Diğer dönen varlıklar	1.896.961	3.581.299
	<u>143.673.757</u>	<u>163.563.428</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

26 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

Diğer duran varlıkların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Maddi varlıklara ilişkin yapılan ödemeler	45.347.530	74.096.755
Motor bakım rezervi	26.581.865	18.171.033
Peşin ödenen uçak finansman giderleri	7.543.182	7.197.530
Peşin ödenmiş faaliyet tipi kiralama giderleri	2.776.711	3.175.779
Peşin ödenen Eximbank garanti ücreti	1.183.491	2.618.689
Gelecek yıllara ait giderler	139.175	234.725
	83.571.954	105.494.511

Diğer kısa vadeli yükümlülüklerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Bakım onarım gider tahakkukları	98.389.811	69.099.738
TGS hisse devri ile ilgili kazanılmamış gelir (Not 16)	11.300.000	-
Gelecek aylara ait gelirler	5.534.473	430.965
Teşvik primi tahakkuku	5.049.461	4.603.716
Diğer gider tahakkukları	2.142.564	369.934
Diğer yükümlülükler	79.703	7.251.639
Teslim alınacak uçaklara ilişkin hibe kredi geliri	-	9.926.677
	122.496.012	91.682.669

Diğer uzun vadeli yükümlülüklerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
TGS hisse devri ile ilgili kazanılmamış gelir (Not 16)	45.200.000	-
Gelecek aylara ait gelirler	5.904.110	-
Brüt hibe krediler	39.419.630	39.289.960
Hibe krediler birikmiş amortismanı	(11.517.414)	(8.168.227)
	79.006.326	31.121.733

Yolcu uçuş yükümlülüklerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Sık uçuş programı yolcu yükümlülükleri	124.222.967	98.946.996
Bilet satışından doğan yolcu uçuş yükümlülükleri	282.983.563	253.091.354
Mil satışından doğan yolcu uçuş yükümlülükleri	179.318.749	135.355.647
	586.525.279	487.393.997

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

27 ÖZKAYNAKLAR

Grup'un sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	Grup	%	31 Aralık 2009	%	31 Aralık 2008
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (*)	A, C	49,12	429.818.308	49,12	85.963.662
Diğer (Halka açık kısım)	A	50,88	445.181.692	50,88	89.036.338
Ödenmiş sermaye			875.000.000		175.000.000
Sermaye düzeltmesi farkları			1.123.808.032		1.672.901.479
Düzeltilmiş sermaye			1.998.808.032		1.847.901.479

(*) Özel şahıslara ait 1.644 adet hisse THY 1984 yılında özelleştirme programına alındığı sırada dikkate alınmamıştır. Bilahare, THY'nın Yüksek Planlama Kurulu'nun 30 Ekim 1990 tarihli kararıyla onaylanan ana sözleşmesi gereği söz konusu hisseler T.C. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı adına kaydedilmiştir.

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Grup'un çıkarılmış ve ödenmiş sermayesi her biri 1 Kr nominal değerli 87.499.999.999 adet A grubu hisse ve 1 Kr nominal değerli 1 adet C grubu hissedenden oluşmaktadır. Bu hisseler nama yazılıdır. C grubu hisse ÖİB'ye ait olup aşağıda belirtilen imtiyazlara sahiptir:

Ana Sözleşme Madde 7: Nama yazılı hisselerin devrinde Yönetim Kurulu onayı ile beraber C grubu hisseyi temsilen seçilen Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oyunun bulunması şarttır.

Ana Sözleşme Madde 10: Yönetim Kurulu 7 üyeden oluşur, 7 üyeden birinin C grubu hissedarın göstereceği adaydan seçilmesi zorunludur.

Ana Sözleşme Madde 14: Aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu'nun alacağı kararların geçerliliği C grubu hisseyi temsilen seçilen üyenin olumlu oy kullanmasına bağlıdır:

- Ana Sözleşmenin 3.1. maddesinde belirtilen şirket misyonunu açıkça olumsuz etkileyecek kararların alınması,
- Genel kurula ana sözleşme değişikliği önerilmesi,
- Sermaye arttırılması,
- Nama yazılı hisselerin devrinin onaylanması ve devrin pay defterine işlenmesi,
- Şirket'in Sermaye Piyasası Kurulu'na sunduğu son yıllık bilançosunda yer alan aktif toplamının beher sözleşme bazında %5'ini geçen ve Şirket'i doğrudan veya dolaylı olarak bağlayan her türlü işlem yapması, taahhüt altına sokacak her türlü kararın alınması (şöyle ki kamu payının Şirket sermayesindeki payı %20'nin altına düştüğünde bu bent hükmü kendiliğinden ortadan kalkacaktır),
- Şirket'in başka gruplarla birleşmesi, feshi veya tasfiyesi,
- Münhasıran pazar şartları dahilinde veya diğer kaynaklarla operasyon giderini dahi karşılayamayan hatlar haricinde, herhangi bir uçuş hattının kaldırılması veya sefer sayısının belirgin bir şekilde azaltılmasına ilişkin kararların alınması.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

27

ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, Şirket'in ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılabilir karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir. Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde yaparlar.

Yabancı Para Çevirim Farkları

Yabancı para çevirim farklarında Grup'un müşterek yönetime tabi ortaklığı olan ve özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Ekspres)'nin ve Bosna Hersek Havayolları'nın özkaynaklarında kur değişiminden kaynaklanan değişim takip edilmektedir.

Kar Payı Dağıtımı

Hisseleri İMKB'de işlem gören şirketler, SPK tarafından getirilen temettü şartına aşağıdaki şekilde tabidir:

SPK'nın halka açık şirketlerin kar dağıtım esaslarını düzenlediği Seri: IV, No: 27 Tebliğine göre bu dağıtımın şirketlerin genel kurullarında alacakları karara bağlı olarak nakit ya da temettünün sermayeye eklenmesi suretiyle ihraç edilecek payların bedelsiz olarak ortaklara dağıtılmasına ya da belli oranda nakit, belli oranda bedelsiz pay dağıtılması suretiyle gerçekleştirilebilmesine; belirlenecek birinci temettü tutarının mevcut ödenmiş/çıkarılmış sermayelerinin % 5'inden az olması durumunda, söz konusu tutarın dağıtılmadan ortaklık bünyesinde bırakılabilmesine imkan verilmiş olup ancak bir önceki döneme ilişkin temettü dağıtımını gerçekleştirmeden sermaye artırımını yapan ve bu nedenle payları "eski" ve "yeni" şeklinde ayrılan anonim ortaklıklardan, 2008 yılı faaliyetleri sonucunda elde ettikleri dönem karından temettü dağıtacaklarını, hesaplayacakları birinci temettüyü nakden dağıtmaları zorunluluğu vardır.

9 Ocak 2009 tarihli Kurul Kararları ile konsolide finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan işletmelerce dağıtılabilir karın hesaplanmasında, şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, dağıtacakları kar tutarını Seri:XI No:29 Tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamalarına imkan tanınmasına karar verilmiştir. Aynı karar ile şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan geçmiş yıl karları, dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarına Seri:XI, No:29 Tebliği çerçevesinde hazırlanıp kamuya ilan edilecek finansal tablo dipnotlarında yer verilmesine karar verilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 27 Ocak 2010 tarihli ve 02/51 sayılı kararı ile;

Payları borsada işlem gören halka açık anonim ortaklıklar için yapılacak temettü dağıtımı konusunda, herhangi bir asgari kar dağıtım zorunluluğu getirilmemesine; bu kapsamda kar dağıtımının Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: IV No: 27 sayılı tebliğinde yer alan esaslar, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunun hükümler ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikaları çerçevesinde gerçekleştirilmesine,

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

27 ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Kar Payı Dağıtımı (devamı)

Konsolide finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, net dağıtılabilir kar tutarını Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: XI No: 29 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri konsolide finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamalarına,

Şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan geçmiş yıl zararlarının düşülmesinden sonra kalan dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarına Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: XI No: 29 tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri finansal tablo dipnotlarında yer verilmesine,

Seri: IV No: 27 tebliğinin altıncı maddesinde yer alan temettü dağıtım zamanına ilişkin sürelerin uygulanmasında;

a) Temettünün tamamı nakden dağıtılacaksa, temettünün hesap dönemini izleyen beşinci ayın sonuna kadar dağıtımının yapılması uygulamasına devam edilmesine,

b) Temettü pay olarak dağıtılacaksa, bu nedenle ihraç edilecek payların Sermaye Piyasası Kurulu'na kayda alınması için hesap dönemini takip eden beşinci ay sonuna kadar Sermaye Piyasası Kurulu'na başvuruda bulunulması ve pay dağıtımının hesap dönemini izleyen altıncı ayın sonuna kadar tamamlanmasına

c) "a" ve "b" bentlerindeki seçeneklerin birlikte kullanılması durumunda ise, anılan bentlerde belirtilen işlemlerin ayrı ayrı, ancak anılan bentlerde yer alan süreler dahilinde yerine getirilmesine karar verilmiştir.

Şirket'in 31 Aralık 2009 tarihli yasal kayıtlarında yer alan özkaynak kalemlerinin tutarları aşağıdaki gibidir:

Ödenmiş Sermaye	875.000.000
Hisse Senedi İhraç Primleri	181.185
Yasal Yedekler	39.052.952
Olağanüstü Yedekler (*)	7.806.889
Diğer Kar Yedekleri	9
Özel Fonlar	53.064.572
Geçmiş Yıllar Karları (*)	303.035.058
Dönem Net Karı (*)	332.792.278
Toplam Özkaynaklar	<u>1.610.932.943</u>

* Yasal kayıtlara göre kar dağıtımına konu edilebilecek toplam tutar 643.634.225 TL'dir

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

27 ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Nakit akım riskine karşı koruma işlemi fonu

Nakit akım riskine karşı koruma işlemi fonu, gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zararda muhasebeleştirilir.

28 SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Brüt karın dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Tarifeli hizmetler		
Yolcu	6.242.396.046	5.415.875.828
Kargo ve Posta	442.452.326	381.265.205
Toplam tarifeli hizmetler	6.684.848.372	5.797.141.033
Tarifersiz hizmetler	60.234.596	79.011.633
Diğer gelirler	290.836.108	247.035.147
Brüt satışlar	7.035.919.076	6.123.187.813
Eksi: iskontolar ve satıştan iadeler	(36.173)	(13.604)
Net satışlar	7.035.882.903	6.123.174.209
Satışların maliyeti (-)	(5.135.949.144)	(4.542.670.584)
Brüt kar	1.899.933.759	1.580.503.625

Tarifeli hizmetlerin coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
- Avrupa	2.621.154.415	2.349.389.459
- Uzak Doğu	1.113.861.041	961.855.198
- Orta Doğu	858.064.501	703.042.695
- Afrika	380.388.615	254.735.557
- Amerika	317.489.740	221.418.430
Yurtdışı	5.290.958.312	4.490.441.339
Yurtiçi	1.393.890.060	1.306.699.694
Toplam tarifeli hizmetler uçuş geliri	6.684.848.372	5.797.141.033

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

28 SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ (devamı)

Satışların maliyetinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Akaryakıt giderleri	1.527.808.008	1.850.738.704
Personel giderleri	1.044.182.478	856.558.103
Konma, konaklama ve üstgeçiş giderleri	552.646.148	399.283.075
Amortisman giderleri	317.706.200	263.848.336
Yer hizmetleri giderleri	378.811.863	276.261.303
Bakım giderleri	381.802.941	233.448.486
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	325.039.231	259.376.473
Faaliyet tipi kiralama giderleri	275.052.324	154.353.787
Diğer havayolları koltuk kirası	160.695.562	141.212.392
Sigorta giderleri	35.344.992	21.169.619
Kısa dönemli uçak kirası giderleri	62.753.715	6.898.765
Diğer kira giderleri	12.393.476	24.958.770
Haberleşme giderleri	6.914.020	7.019.829
Diğer vergiler	5.763.728	6.154.225
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	6.075.303	4.285.948
Diğer satışların maliyeti	42.959.155	37.102.769
	<u>5.135.949.144</u>	<u>4.542.670.584</u>

29 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	806.503.413	635.876.008
Genel yönetim giderleri	261.536.526	203.813.181
	<u>1.068.039.939</u>	<u>839.689.189</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

29 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Personel giderleri	221.533.668	199.988.876
Komisyon ve teşvik giderleri	206.925.465	189.842.053
Rezervasyon sistem giderleri	154.300.075	104.458.574
Reklam ve tanıtım giderleri	84.163.376	34.517.643
Hizmet giderleri	24.116.304	11.688.333
Diğer kira giderleri	23.857.845	17.635.490
Ozel yolcu programı mil gideri	17.731.434	14.100.772
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	14.014.565	9.388.785
Haberleşme giderleri	11.727.334	11.335.043
Diğer vergiler	7.990.340	6.672.221
Nakliye giderleri	7.444.732	5.187.679
Uyelik giderleri	5.118.475	12.929.861
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	3.291.672	2.686.730
Bakım giderleri	1.539.270	1.410.155
Amortisman giderleri	868.435	708.667
Akaryakıt giderleri	866.661	789.684
Sigorta giderleri	751.543	527.870
Diğer satış pazarlama giderleri	20.262.219	12.007.572
	806.503.413	635.876.008

Genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Personel giderleri	144.413.318	122.824.047
Amortisman giderleri	28.476.945	21.708.398
Sigorta giderleri	16.633.619	2.610.354
Hizmet giderleri	12.020.015	8.398.360
Diğer vergiler	11.669.858	7.734.389
Diğer kira giderleri	11.395.026	6.828.249
Bakım giderleri	8.630.075	11.817.364
Haberleşme giderleri	7.632.253	3.730.409
Diğer genel yönetim giderleri	20.665.417	18.161.611
	261.536.526	203.813.181

30 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

Niteliklerine göre giderler 28. ve 29. maddelerde açıklanmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

31 DİĞER FAALİYET GELİRLERİ/GİDERLERİ

Diğer faaliyet gelirleri / giderlerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Kiralama şirketlerinden alınan bakım iadeleri	16.559.675	-
Konusu kalmayan karşılıklar	16.876.352	4.903.880
Banka protokol geliri	4.730.845	3.510.000
Bakım malzemesi satıcılarından alınan indirimler	9.060.636	8.174.830
Sigorta, tazminat ve ceza gelirleri	24.005.243	6.268.389
Alış iskontoları	5.857.946	6.423.388
Kira gelirleri	1.753.645	979.550
Sabit kıymet satış geliri	3.333.754	179.102
Bedelsiz malzeme geliri	911.946	6.302.617
Diğer faaliyet gelirleri	8.046.062	19.948.772
	91.136.104	56.690.528
	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Maddi varlık değer düşüş karşılığında reel artış (Not 18)	154.263.062	176.836.702
Karşılık giderleri	24.037.694	23.492.206
Uçak kazasına ilişkin giderler	5.503.191	-
Vizesiz yolcu gideri	4.796.605	1.973.061
Diğer faaliyet giderleri	10.538.930	7.818.494
	199.139.482	210.120.463

32 FİNANSAL GELİRLER

Finansal gelirlerin dökümü aşağıdaki gibidir

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Maddi varlık değer düşüş karşılığında kur değişiminden kaynaklanan azalış (Not 18)	-	1.012.109.405
Faiz geliri	159.789.136	123.120.093
Türev araçlar gerçeğe uygun değer değişim geliri	9.016.534	-
Reeskont faiz geliri	4.134.460	4.692.212
Kur farkı geliri	-	287.925.459
Temettü geliri	42.014	35.034
	172.982.144	1.427.882.203

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

33 FİNANSAL GİDERLER

Finansal giderlerin dökümü aşağıdaki gibidir

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Maddi varlık değer düşüş karşılığında		
kur değişiminden kaynaklanan artış (Not 18)	24.520.934	-
Kur farkı gideri	1.845.975	-
Finansal borçlar kur farkı gideri	2.890.159	586.719.978
Finansal kiralama faiz gideri	116.382.383	103.921.630
Türev araçlar gerçeğe uygun değer		
değişim gideri	-	6.071.262
Kıdem tazminatı faiz maliyeti	8.870.209	8.260.634
Reeskont gideri	17.530.474	6.801.332
Diğer finansal borçlar faiz gideri	380.669	1.474.979
Diğer finansal giderler	287.869	123.325
	172.708.672	713.373.140

34 SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER

Yoktur (31 Aralık 2008: Yoktur).

35 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Dönem karı vergi yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ödenecek kurumlar vergisi karşılığı	70.893.068	7.673.685
Peşin ödenen vergi ve fonlar	(68.473.524)	(3.487.876)
	2.419.544	4.185.809

Vergi gideri aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Cari dönem vergi gideri	70.893.068	7.673.685
Ertelenen vergi gideri / (geliri)	73.377.970	163.566.042
2008 yılı kurumlar vergisi değişikliği (vergi barışı)	33.121.716	-
2008 yılı kurumlar vergisi değişikliği (diğer)	508.583	-
Vergi gideri / (geliri)	177.901.337	171.239.727

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

35 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları ve iştiraklerini konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, tam konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 21 Haziran 2006 tarih ve 26205 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanun ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Türkiye’de Kurumlar Vergisi oranı 2006 yılından geçerli olmak üzere %20’dir (2006, 2007 ve/veya 2008 yıllarında yatırım indiriminden yararlanmayı tercih edenler için %30’dur).

Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin düşürülmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi beyannamesi, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ayın 25’inci günü akşamına kadar verilir ve ayın sonuna kadar ödenir.

Yatırım indirimi uygulaması 1 Ocak 2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır. 2008 yılı kurum kazancından indirilemeyen yatırım indirimi tutarının sonraki dönemlere devri mümkün değildir. Ancak, Gelir Vergisi Kanunu’nun Geçici 69’uncu maddesi çerçevesinde 31 Aralık 2005 tarihi itibariyle mevcut olup kazancın yetersiz olması nedeniyle 2005 yılı kazançlarından indirilemeyen ve sonraki döneme devreden yatırım indirimi istisnası tutarları mükellefin tercihine bağlı olarak 2006 , 2007 ve 2008 yıllarına ait kazançlardan indirilebilecektir. GVK’nın mülga Ek:1-6 maddeleri kapsamındaki (eski hükümlere tabi) teşvik belgeli yatırım indirimi istisna tutarı “yeniden değerlendirme oranı” ile GVK’nın mülga 19 uncu maddesi kapsamındaki (yeni hükümlere tabi) teşvik belgesi yatırım indirimi istisnası “ÜFE” oranında arttırılmaktadır.

Yatırım indirimi istisnasından yararlanılması halinde kurum kazançlarına uygulanacak Kurumlar Vergisi oranı %20 yerine %30 olacaktır. Mükellefler yatırım indirimi istisnasından yararlanma tercihlerini 2006, 2007 ve 2008 yıllarının tamamı için kullanabilecekleri gibi bu yılların herhangi biri için de kullanabileceklerdir.

Grup, 2005 Yılından devreden yatırım indirimi istisnası tutarlarını 2006 Yılı ve 2007 Yılı kazancından indirmiştir. Bu nedenle 2006 ve 2007 Yılı için uygulanan fiili kurumlar vergisi oranı %30’dur. 2008 yılından itibaren uygulanan kurumlar vergisi oranı ise %20’dir. Ertelenen vergi oranı da aynı şekilde %20’dir.

Şirketler üçer aylık finansal karları üzerinden geçerli kurumlar vergisi oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14’üncü gününe kadar beyan edip 17’inci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir.

Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka finansal borca da mahsup edilebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen finansal zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, finansal zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

35 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25’inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

Tam mükellef kurumlar tarafından, Türkiye’de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kar payı elde edenler hariç olmak üzere dar mükellef kurumlara veya kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan ve Gelir Vergisi Kanunu’nun 75’inci maddesinin 2’nci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan kar payları üzerinden %15 oranında vergi kesintisi yapılır. Aynı fıkranın parantez içi hükmüyle karın sermayeye eklenmesinin kar dağıtımını sayılmayarak stopaja tabi tutulmayacağı belirtilmiştir.

22 Kasım 2008 tarihinde yürürlüğe giren 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkındaki Kanun ile tam mükelleffiyete tabi gerçek kişi ve kurumların yurtdışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları 30 Nisan 2009 tarihine kadar elde edilenler de dahil olmak üzere, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31 Mayıs 2009 tarihine kadar Türkiye’ye transfer edilmesi kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesna edilmiştir.

6 Aralık 2008 tarihinde yayımlanan 1 seri nolu 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna ilişkin Genel Tebliğ’in 7.4 maddesinde; “ Yurt dışında bulunan işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla elde edilen şube kazançları takvim yılının son günü itibarıyla kesin olarak tespit edileceğinden, sadece 2008 yılına ilişkin olarak elde edilen bu türden kazançlar 2008 yılında geçici vergi dönemleri itibarıyla geçici vergi beyanına konu edilmiş olsa dahi, 31 Mayıs 2009 tarihine kadar Türkiye’ye transfer edilmek şartıyla, 2008 yılına ilişkin verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde gelire veya kurum kazancına dahil edilmek ve beyannamelerin ilgili satırında gösterilmek suretiyle istisnaya konu edilecektir.” hükümleri yer almaktadır. Bu çerçevede vergi dairesinden alınan görüşlerde değerlendirilerek hesaplanan 2008 yılına ilişkin 436.428.799 TL yurtdışı şube kazancı istisnası, 2008 yılı Kurumlar Vergisi matrahına indirim kalemi olarak konu edilmiştir. 2008 yılında kullanılmayan ve sonraki yıllarda kullanılacak istisna tutarı ise ertelenmiş vergi hesaplamasına konu edilmiştir.

Ancak, 2009 yılı Mart dönemine ilişkin geçici verginin hesaplanması sırasında, yurt dışı şube kazancının hesaplama yöntemi ile ilgili hususlar, mevzuatta konu ile ilgili açık hüküm bulunmaması, Vergi Dairesi’nden alınan görüşe göre insiyatif kullanılabilen noktalarda farklı rakamların meydana çıkabilmesi, görüşe konu yöntem dışında farklı bir yöntemin uygulanması durumunda da farklı istisna rakamlarının ortaya çıkabileceği hususları dikkate alınarak, Şirket yönetimi tarafından konu tekrar değerlendirmiş ve daha önce mahal baz alınarak hesaplanan 436.428.799 TL kazanç tutarı ayrıca hat baz alınarak da hesaplanmış ve bu durumda istisna tutarı 114.788.079 TL olmuştur. Yeminli mali müşavir yorumlarına göre her iki hesaplama yöntemi de doğru ve savunulabilir olmakla birlikte, Şirket, muhafazakar davranmak suretiyle iradesini istisna tutarını 114.788.079 TL olarak uygulamak suretiyle değiştirmiş ve 2008 yılı kurumlar vergisi beyanamesi buna göre yeniden verilmiştir. Muhasebe tahminlerinde yapılan bu değişiklik sonucunda oluşan 64.328.144 TL (33.121.716 TL kurumlar vergisi ve 31.206.428 TL 2008 yılı devreden mali zararlarının ortadan kalkması sonucu ertelenmiş vergi gideri) ek vergi yükü 31 Aralık 2009 tarihli finansal tablolara yansıtılmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

35 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

Buna ek olarak, 10 Temmuz 2009 tarihinde yürürlüğe giren 5917 sayılı kanunun 46'ncı maddesi ile 5811 sayılı kanuna eklenen geçici 3. madde ile bu istisnaların süresi uzatılmıştır. Buna göre, kurumların 1 Mayıs 2009 ile 31 Aralık 2009 tarihleri arasında yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları 28 Şubat 2010 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi kaydı ile gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. Şirket 2009 yılına ait 156.045.544 TL tutarında yurt dışı şube kazançları hesaplamış ve 31 Aralık 2009 kurumlar vergisi hesaplamasına konu edilmiştir.

Ayrıca, Şirket, 2009 yılı Ağustos döneminde, 2008 yılı kurumlar vergisine ilişkin düzenlediği düzeltme beyannamesi ile 508.583 TL ek vergi yükünü daha 31 Aralık 2009 tarihli finansal tablolara yansıtmıştır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
<u>Vergi karşılığının mutabakatı:</u>		
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar	736.977.617	1.305.465.938
%20 vergi oranı	147.395.523	261.093.188
Vergi etkileri:		
- vergiye tabi olmayan gelirler	(2.846.785)	(5.848.893)
- yararlanılan yurtdışı kazanç istisnası	33.119.035	(87.285.760)
- kanunen kabul edilmeyen giderler	233.564	3.281.192
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri	<u>177.901.337</u>	<u>171.239.727</u>

Diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir.

	1 Ocak - 31 Aralık 2009		
	<u>Vergi öncesi tutar</u>	<u>Vergi (gideri)/ geliri</u>	<u>Vergi sonrası tutar</u>
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	181.933	-	181.933
Nakit akım riskinden korunma fonundaki değişim:	(2.189.161)	437.832	(1.751.329)
Dönem içerisindeki diğer kapsamlı gelir	<u>(2.007.228)</u>	<u>437.832</u>	<u>(1.569.396)</u>

1 Ocak – 31 Aralık 2008 dönemine ilişkin diğer kapsamlı gelire dahil yabancı para çevrim farklarındaki değişim 4.459.406 TL'dir, buna ilişkin vergi etkisi bulunmamaktadır.

Grup, ertelenen kurumlar vergisi varlık ve yükümlülüklerini UFRS finansal tablolar ile yasal finansal tablolar arasında farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. İleriki dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri, yükümlülük metoduna göre hesaplanmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

35 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle hesaplanan ertelenen vergi varlıkları ve (yükümlülükleri) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Sabit kıymetler	(437.228.761)	(433.734.782)
Bilet satış avans karşılığı	(48.624.219)	(32.179.753)
Gider tahakkukları	41.874.247	36.194.357
Kıdem tazminatı karşılığı	30.375.112	28.491.817
Uzun vadeli finansal kiralama borcu	21.625.506	49.277.131
Kısa vadeli finansal kiralama borcu	21.321.316	21.716.516
Şüpheli alacaklar karşılığı	3.752.304	3.050.391
Stok değer düşüş karşılığı	2.873.729	2.944.944
Kullanılmamış izin karşılığı	2.739.207	2.546.893
Stok Düzeltmesi	(1.165.198)	-
Gelecek aylara ait gelir ve giderler	(756.009)	1.037.855
Alacak reeskontu	279.604	472.633
Borç reeskontu	(164.343)	(485.657)
Birikmiş mali zarar	-	31.206.428
Diğer	854.400	158.260
	(362.243.105)	(289.302.967)
	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ertelenen vergi varlıkları	-	1.986.324
Ertelenen vergi yükümlülükleri	(362.243.105)	(291.289.291)
Ertelenen vergi varlıkları / (yükümlülükleri), net	(362.243.105)	(289.302.967)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle ertelenen vergi yükümlülüğü hareketi aşağıdadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
1 Ocak açılış	289.302.967	125.736.925
Ertelenmiş vergi gideri	73.377.970	163.566.042
Finansal riskten korunma fonu vergi geliri	(437.832)	-
31 Aralık kapanış	362.243.105	289.302.967

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

36 HİSSE BAŞINA KAZANÇ

Konsolide gelir tablolarında belirtilen hisse başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına kazanç, net karın ilgili dönemler içindeki ağırlıklı ortalama hisse adedine bölünmesi ile aşağıdaki şekilde hesaplanmıştır.

Toplam hisselerin 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerindeki sayısı ve hisse başına karın hesaplaması aşağıda gösterildiği gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
1 Ocak itibariyle hisse adedi (tam adet)	17.500.000.000	17.500.000.000
Çıkarılan yeni hisse adedi (tam adet)	70.000.000.000	70.000.000.000
31 Aralık itibariyle hisse adedi (tam adet)	87.500.000.000	87.500.000.000
Hisselerin dönem içerisindeki ağırlıklı ortalaması (tam adet)	87.500.000.000	87.500.000.000
Dönem karı	559.076.280	1.134.226.211
Hisse başına kazanç (kr) (*)	0,64	1,30

(*) 1 TL nominal değerli hisseye isabet eden kazanç sırasıyla Aralık 2009’da 0,64TL; Aralık 2008’de ise 1,3 TL olmaktadır.

37 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Müşterek yönetime tabi ortaklıklardan kısa vadeli ticari alacakların dökümü (Not 10) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
P & W T.T Uçak Bakım Merkezi	26.705.625	-
Bosna Hersek Hava Yolları	3.729.488	-
Sun Express	1.074.744	646.191
THY DO&CO İkrım Hizmetleri A.Ş.	616.912	4.095.197
TGS	1.517	-
	32.128.286	4.741.388

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

37 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Müşterek yönetime tabi ortaklıklardan kısa vadeli ticari olmayan alacakların (Not 11) dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
TGS (*)	12.546.944	67.386
Bosna Hersek Hava Yolları	34.372	-
	12.581.316	67.386

(*) Grubun TGS'den olan ticari olmayan alacağının 12.279.145 TL (5.684.000 EUR) kısmı, TGS'ye kullandırılan 5 Ocak 2010 vadeli krediden oluşmaktadır (Faiz Oranı %2).

Müşterek yönetime tabi ortaklıklara kısa vadeli ticari borçlar (Not 10) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Sun Express	14.416.433	9.433.149
THY DO&CO İkrım Hizmetleri A.Ş.	8.246.716	-
	22.663.149	9.433.149

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren yıla ait müşterek yönetime tabi ortaklıklarla olan işlemler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Sun Express'e yapılan satışlar	46.068.132	8.038.397
Bosna Hersek Hava Yolları'na yapılan satışlar	4.399.906	-
THY DO&CO'ya yapılan satışlar	1.001.534	792.687
P & W T.T Uçak Bakım Merkezi'ne yapılan satışlar	23.467.921	-
THY DO&CO'dan elde edilen faiz geliri	-	401.509
	74.937.493	9.232.593

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
THY DO&CO'dan yapılan alımlar	224.579.638	147.850.051
Sun Express'ten yapılan alımlar	57.017.608	30.909.242
Bosna Hersek Hava Yolları'ndan yapılan alımlar	2.435.000	-
	284.032.246	178.759.293

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

37 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Grup ile Sun Express arasındaki işlemler, koltuk kiralama işlemlerinden; Turkish DO&CO arasındaki işlemler ise ikram hizmetleri ve kredi finansmanı işlemlerinden kaynaklanmaktadır. İlişkili taraflarla olan alacaklar teminatsız olup, ticari olan alacakların vadesi yaklaşık 30 gündür.

Şirket'in, Yönetim Kurulu Başkan ve üeleriyle Genel Müdür, Genel Koordinatör, Genel Müdür Yardımcıları gibi üst düzey yöneticilere cari dönemde sağlanan tamamı kısa vadeli faydalardan oluşan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı 3.693.289 TL'dir (2008: 3.003.116 TL).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

(a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı 8. notta açıklanan finansal borçları da içeren borçlar ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, ödenmiş sermaye, yedekler ile geçmiş yıl karlarında içeren özkaynaklar kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un yönetim kurulu sermaye yapısını periyodik olarak inceler. Bu incelemeler sırasında kurul, sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir. Grup, kurulun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle dengede tutmaktadır.

Grup'un genel stratejisinde 2008 yılına göre bir değişiklik olmamıştır.

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Toplam Borçlar	3.595.046.545	3.697.403.926
Eksi:Nakit ve nakit benzerleri	(1.096.111.869)	(504.905.721)
Net Borç	2.498.934.676	3.192.498.205
Toplam Özkaynak	3.444.880.226	2.986.587.096
Toplam Sermaye	5.943.814.902	6.179.085.301
Net borç/toplam sermaye oranı	0,42	0,52

(b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grubun risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise finansal risk tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri

31 Aralık 2009	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalının azami kredi riski (*)	32.128.286	413.253.595	12.581.316	1.395.172.187	1.249.522.901	47.298.370
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	3.437.802	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	32.128.286	331.244.557	12.581.316	1.395.172.187	1.249.522.901	47.298.370
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	82.009.038	-	-	-	-
-teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	2.442.335	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	40.576.100	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(40.576.100)	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	1.215.792	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(1.215.792)	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*)Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenirliliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**)Teminatlar, müşterilerden alınan nakit teminat ve teminat mektuplarından oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
31 Aralık 2008	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalının azami kredi riski (*)	4.741.388	344.402.745	67.386	84.415.453	1.891.728.775	39.599.159
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	7.506.082	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	4.741.388	314.650.601	67.386	84.415.453	1.891.728.775	39.599.159
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	29.752.144	-	-	-	-
-teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	2.318.741	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	37.042.788	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(37.042.788)	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*)Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**)Teminatlar, müşterilerden alınan nakit teminat ve teminat mektuplarından oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi(devamı)

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır.

Grup'un kredi riski temel olarak ticari alacaklarına ilişkindir. Bilançoda gösterilen tutar Grup yönetiminin önceki tecrübelerine ve cari ekonomik şartlara bağlı olarak tahmin ettiği şüpheli alacaklar düşüldükten sonraki net tutardan oluşmaktadır. Grup'un kredi riski çok sayıda müşteriyle çalışıldığından dolayı dağılmış durumdadır ve önemli bir kredi risk yoğunlaşması yoktur.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi(devamı)

Grup'un 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle vadesi geçmiş alacaklarının vade analizi aşağıda sunulmuştur.

31 Aralık 2009	<u>Alacaklar</u>		<u>Bankalardaki</u>			<u>Toplam</u>
	<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Diğer Alacaklar</u>	<u>Mevduat</u>	<u>Türev Araçlar</u>	<u>Diğer</u>	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	31.024.457	-	-	-	-	31.024.457
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	30.409.900	-	-	-	-	30.409.900
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	19.120.026	-	-	-	-	19.120.026
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	42.030.755	-	-	-	-	42.030.755
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-	-
Toplam vadesi geçen alacaklar	122.585.138	-	-	-	-	122.585.138
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	2.442.335					2.442.335

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi(devamı)

Grup'un 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle vadesi geçmiş alacaklarının vade analizi aşağıda sunulmuştur.

31 Aralık 2008	<u>Alacaklar</u>		<u>Bankalardaki</u>			<u>Toplam</u>
	<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Diğer Alacaklar</u>	<u>Mevduat</u>	<u>Türev Araçlar</u>	<u>Diğer</u>	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	9.751.742	-	-	-	-	9.751.742
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	13.013.807	-	-	-	-	13.013.807
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	16.766.592	-	-	-	-	16.766.592
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	27.150.622	-	-	-	-	27.150.622
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	112.169	-	-	-	-	112.169
Toplam vadesi geçen alacaklar	66.794.932	-	-	-	-	66.794.932
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	2.318.741	-	-	-	-	2.318.741

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi(devamı)

Bilanço tarihi itibariyle Grup'un vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmamış olanlara ilişkin aldığı nakit teminat ve teminat mektupları toplamı 2.442.335 TL'dir (31 Aralık 2008: 2.318.741 TL).

Bilanço tarihi itibariyle, vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmış olanlara ilişkin alınan teminatlar bulunmamaktadır.

b.2) Likidite riski yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kuruluna aittir. Yönetim kurulu, Grup yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Düzeltmeler kolonu ilerleyen dönemdeki muhtemel nakit akımına sebep olan kalemi göstermektedir. Bahse konu kalem vade analizine dahil edilmiş olup, bilançodaki finansal yükümlülüklerin bilanço değerine dahil edilmemiştir.

Grup, tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip ederek ve finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak, likidite riskini yönetir.

Likidite riski tablosu:

31 Aralık 2009

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	28.627.057	29.847.936	7.680.629	7.536.703	14.630.604	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.959.539.067	3.456.591.636	103.436.047	366.181.926	1.438.363.567	1.548.610.096
Ticari borçlar	560.801.478	561.612.148	490.554.785	71.057.363	-	-
Diğer finansal yükümlülükler	846.771	846.771	846.771	-	-	-
Toplam	3.549.814.373	4.048.898.491	602.518.232	444.775.992	1.452.994.171	1.548.610.096

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.2) Likidite riski yönetimi (devamı)

Likidite riski tablosu (devamı):

31 Aralık 2008

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	34.900.371	35.698.342	1.469.294	34.229.048	-	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	3.182.394.093	3.825.277.485	107.114.326	373.162.277	1.566.966.270	1.778.034.612
Ticari borçlar	435.109.211	437.537.494	382.178.541	55.358.953	-	-
Diğer finansal yükümlülükler	639.916	639.916	639.916	-	-	-
Toplam	3.653.043.591	4.299.153.237	491.402.077	462.750.278	1.566.966.270	1.778.034.612

b.3) Piyasa riski yönetimi

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ve akaryakıt fiyatı ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Piyasa riskleri ayrıca, duyarlılık analizleri ile değerlendirilmektedir. Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibariyle dağılımı aşağıdaki gibidir:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2009				
	TL TOPLAM	ABD DOLARI	AVRO	GBP	Diğer
1.Ticari Alacaklar	318.804.899	91.640.001	108.281.865	8.393.269	110.489.764
2a.Parasal Finansal Varlıklar	1.596.717.983	1.276.912.740	214.803.790	12.413.729	92.587.724
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3.Diğer	1.982.078	1.066.174	94.361	103.224	718.319
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	1.917.504.960	1.369.618.915	323.180.016	20.910.222	203.795.807
5.Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a.Parasal Finansal Varlıklar	637.383.512	637.383.512	-	-	-
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7.Diğer	65.373.959	48.743.839	12.586.766	2.119.701	1.923.653
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	702.757.471	686.127.351	12.586.766	2.119.701	1.923.653
9.Toplam Varlıklar (4+8)	2.620.262.431	2.055.746.266	335.766.782	23.029.923	205.719.460
10.Ticari Borçlar	297.880.412	120.793.475	107.571.626	5.863.884	63.651.427
11.Finansal Yükümlülükler	457.499.014	252.991.955	204.507.059	-	-
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	14.337.275	7.789.570	3.479.885	336.138	2.731.682
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	769.716.701	381.575.000	315.558.570	6.200.022	66.383.109
14.Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	2.575.899.284	975.801.038	1.600.098.246	-	-
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	8.941.614	2.354.919	5.734.714	2.605	849.376
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	2.584.840.898	978.155.957	1.605.832.960	2.605	849.376
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	3.354.557.599	1.359.730.957	1.921.391.530	6.202.627	67.232.485
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	27.416.849	(257.400.455)	284.817.304	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	284.817.304	-	284.817.304	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	257.400.455	257.400.455	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(706.878.319)	438.614.854	(1.300.807.444)	16.827.296	138.486.975
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(801.651.205)	646.205.296	(1.598.305.875)	14.604.371	135.845.003
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-
23.Döviz Varlıkların Hedge Edilen Kısmının Tutarı	-	-	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerin Hedge Edilen Kısmının Tutarı	-	-	-	-	-
25.İhracat	5.356.374.684	756.866.783	2.821.421.134	152.119.413	1.625.967.354
26.İthalat	1.684.743.255	1.003.419.468	488.549.014	19.535.389	173.239.384

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2008				
	TL TOPLAM	ABD DOLARI	AVRO	GBP	Diğer
1.Ticari Alacaklar	201.671.977	36.369.880	72.663.669	6.607.281	86.031.147
2a.Parasal Finansal Varlıklar	1.300.384.063	911.904.026	316.192.868	5.534.421	66.752.748
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3.Diğer	7.419.216	2.458.692	41.404	4.760.149	158.971
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	1.509.475.256	950.732.598	388.897.941	16.901.851	152.942.866
5.Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a.Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7.Diğer	72.794.855	72.789.485	4.400	-	970
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	72.794.855	72.789.485	4.400	-	970
9.Toplam Varlıklar (4+8)	1.582.270.111	1.023.522.083	388.902.341	16.901.851	152.943.836
10.Ticari Borçlar	244.277.675	125.858.217	56.555.012	16.252.346	45.612.100
11.Finansal Yükümlülükler	463.649.564	251.539.094	212.110.470	-	-
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	9.761.078	4.472.433	2.789.862	81.221	2.417.562
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	717.688.317	381.869.744	271.455.344	16.333.567	48.029.662
14.Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	2.798.005.235	1.052.489.444	1.745.515.791	-	-
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	7.998.826	1.038.768	5.829.426	4.210	1.126.422
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	2.806.004.061	1.053.528.212	1.751.345.217	4.210	1.126.422
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	3.523.692.378	1.435.397.956	2.022.800.561	16.337.777	49.156.084
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	12.349.552	(112.925.248)	125.274.800	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	125.274.800	-	125.274.800	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	112.925.248	112.925.248	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(1.929.072.715)	(524.801.121)	(1.508.623.420)	564.074	103.787.752
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(2.021.636.338)	(487.124.050)	(1.633.944.024)	(4.196.075)	103.627.811
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-
23.Döviz Varlıkların Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
25.İhracat	4.540.026.181	536.061.102	2.404.349.759	141.055.054	1.458.560.268
26.İthalat	1.651.794.897	937.339.395	495.108.749	14.626.988	204.719.765

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca ABD Doları , EURO ve GBP cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları, EURO ve GBP kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

	31 Aralık 2009	
	Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	
	Yabancı paranın %10 değer kazanması	Yabancı paranın %10 değer kaybetmesi
1 ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	43.861.485	(43.861.485)
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3-ABD Doları net etki (1 +2)	43.861.485	(43.861.485)
4 -Avro net varlık / yükümlülük	(130.080.744)	130.080.744
5 -Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6-Avro net etki (4+5)	(130.080.744)	130.080.744
7 -GBP net varlık / yükümlülüğü	1.682.730	(1.682.730)
8-GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-
9-GBP net etki (7 +8)	1.682.730	(1.682.730)
10 -Diğer net varlık / yükümlülüğü	13.848.698	(13.848.698)
11-Diğer riskinden korunan kısım (-)	-	-
12-Diğer net etki (10 +11)	13.848.698	(13.848.698)
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12)	(70.687.831)	70.687.831

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi(devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

	31 Aralık 2008	
	Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	
	Yabancı paranın %10 değer kazanması	Yabancı paranın %10 değer kaybetmesi
1 ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(42.548.468)	42.548.468
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3-ABD Doları net etki (1 +2)	(42.548.468)	42.548.468
4 -Avro net varlık / yükümlülük	(161.468.260)	161.468.260
5 -Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6-Avro net etki (4+5)	(161.468.260)	161.468.260
7 -GBP net varlık / yükümlülüğü	63.642	(63.642)
8-GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-
9-GBP net etki (7 +8)	63.642	(63.642)
10 -Diğer net varlık / yükümlülüğü	10.472.471	(10.472.471)
11-Diğer riskinden korunan kısım (-)	-	-
12-Diğer net etki (10 +11)	10.472.471	(10.472.471)
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12)	(193.480.615)	193.480.615

Grup, Not 2.5.6'da açıklanan çerçevede maddi duran varlıklarından uçaklar, yedek motorlar ve simülatörlerin değer düşüklüğünün hesaplanmasında geri kazanılabilir değer olarak kullanım değerinden yüksek olan ABD Doları bazlı net satış fiyatlarını kullanmaktadır. Dolayısıyla Grup'un maddi varlıkları için ayırmış olduğu değer düşüklüğü karşılığı, ABD Doları'nın TL karşısında değer kazanması durumunda azalmakta, değer kaybetmesi durumunda ise artmaktadır. Bu çerçevede, ABD Doları'nın TL karşısında %10 değer kazanması durumunda; uçaklar, yedek motorlar ve simülatörlere ilişkin değer düşüklüğü karşılığındaki azalmadan dolayı, yukarıdaki tablodaki etkiler haricinde vergi öncesi dönem karında 360.275.994 TL artış meydana gelecekti (1 Ocak-31 Aralık 2008: 360.198.667). Eğer, ABD Doları TL karşısında %10 değer kaybederse vergi öncesi dönem karında 401.499.641 TL azalış meydana gelecekti.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanmaktadır. Mevcut borçların faiz durumları göz önüne alındığında değişken faizli borçların büyük çoğunluğu oluşturduğu görülmekle beraber, son yıllarda yapılan uçak finansmanlarında maliyetin de uygun olması şartıyla sabit faizli borçlanmaların ağırlığı yükseltilerek değişken ve sabit faizli borçlar arasında kısmi bir denge oluşturulmaya çalışılmaktadır. Grup'un değişken faiz oranlı borçları Libor ve Euribor'a bağlı olduğu için lokal risklere bağımlılık düşüktür.

Faiz Pozisyonu Tablosu

	<u>31 Aralık 2009</u>	<u>31 Aralık 2008</u>
Sabit Faizli Araçlar		
Finansal Varlıklar - Vadeli Mevduatlar	1.149.329.053	1.768.820.216
Finansal yükümlülükler	1.825.552.349	1.960.602.178
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	1.162.613.775	1.256.692.286
Riskten Korunma Muhasebesine Konu Olmayan Faiz Takası Sözleşmeleri (Net)	(829.874)	(5.087.603)
Riskten Korunma Muhasebesine Konu Olan Faiz Takası Sözleşmeleri (Net)	(7.130.730)	-

Not 39' da belirtildiği üzere Grup 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle 877.507.548 TL tutarındaki değişken faizli finansal yükümlülüklerinin faiz oranını faiz takası işlemleri ile sabitlemiştir.

Faiz oranı duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde maruz kalınan faiz oranı riskine ve bu oranda meydana gelebilecek değişikliğe göre belirlenir ve tüm raporlama dönemi boyunca sabit tutulur. Grup yönetimi değişken faizli borçların faizi olan, Libor ve Euribor faiz oranında %0.5'lik bir dalgalanma durumunda ortaya çıkabilecek etkileri hesaplamakta ve üst yönetime raporlamaktadır.

Libor ve Euribor faiz oranında %0.5'lik bir yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda:

Grup'un 2009 yılına ait vergi öncesi dönem karı 5.813.069 TL azalacaktır (31 Aralık 2008 döneminde vergi öncesi dönem karı 6.283.461 TL azalacaktır). Libor ve Euribor faiz oranının %0.5 düşmesi durumunda ise 2009 yılı vergi öncesi net dönem karı aynı tutarlarda artacaktır.

Ayrıca, faiz oranı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu faiz takası sözleşmelerinden dolayı Libor ve Euribor faiz oranlarında % 0,5'lik bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 18.318.580 TL artacaktır. Libor ve Euribor faiz oranlarında % 0,5'lik bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları aynı tutarda azalacaktır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

38 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.3) Akaryakıt Fiyatı Duyarlılığı

Not 39'da açıklandığı üzere Grup 2009 yılından itibaren akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım riskinden korunma amaçlı olarak vadeli yakıt alım sözleşmeleri yapmıştır. Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu edilen vadeli yakıt alım sözleşmelerinden dolayı, akaryakıt fiyatlarında %10'luk bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 11.038.146 TL artacaktır. Akaryakıt fiyatlarında %10'luk bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları aynı tutarda azalacaktır

39 FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Standart vade ve koşullarda, aktif likit bir piyasada işlem gören finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri kote edilmiş piyasa fiyatı üzerinden belirlenir.
- Türev araçların gerçeğe uygun değeri, kote edilmiş fiyatları kullanılmak suretiyle hesaplanır. Fiyatların mevcut olmadığı durumlarda, türev araçların (forward ve swap) vadeleri için uygulanabilir getiri eğrisi kullanılmak suretiyle indirgenmiş nakit akımı analizi kullanılır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

39 FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

31 Aralık 2009 Bilanço	Krediler ve alacaklar	Gerçeğe uygun değer farkı özkaynaklar altında gösterilen türev araçlar	Gerçeğe uygun değeri kar /zarara yansıtılan türev araçlar	Maliyet değeri ile gösterilen satılmaya hazır yatırımlar	İtfa edilmiş değerlerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Kayıtlı değer	Not
<u>Finansal varlıklar</u>							
Nakit ve nakit benzerleri	1.096.111.869	-	-	-	-	1.096.111.869	6
Finansal yatırımlar	175.000.000	4.102.120	43.196.250	1.750.943	-	224.049.313	7
Ticari alacaklar	445.381.881	-	-	-	-	445.381.881	10
Diğer alacaklar	1.407.753.503	-	-	-	-	1.407.753.503	11
<u>Finansal yükümlülükler</u>	-	-	-	-	-	-	
Banka kredileri	-	-	-	-	14.187.801	14.187.801	8
Finansal kiralama borçları	-	-	-	-	2.959.539.067	2.959.539.067	8
Diğer finansal yükümlülükler	-	7.866.905	37.365.267	-	846.771	46.078.943	9
Ticari borçlar	-	-	-	-	560.801.478	560.801.478	10
31 Aralık 2008 Bilanço							
<u>Finansal varlıklar</u>							
Nakit ve nakit benzerleri	504.905.721	-	-	-	-	504.905.721	6
Finansal yatırımlar	1.403.033.703	-	39.599.159	1.750.943	-	1.444.383.805	7
Ticari alacaklar	349.144.133	-	-	-	-	349.144.133	10
Diğer alacaklar	84.482.839	-	-	-	-	84.482.839	11
<u>Finansal yükümlülükler</u>	-	-	-	-	-	-	
Banka kredileri	-	-	-	-	34.900.371	34.900.371	8
Finansal kiralama borçları	-	-	-	-	3.182.394.093	3.182.394.093	8
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	44.360.335	-	639.916	45.000.251	9
Ticari borçlar	-	-	-	-	435.109.211	435.109.211	10

Grup, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığı düşünmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

39 FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2009	Raporlama tarihi itibariyle gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye TL	2. Seviye TL	3. Seviye TL
Finansal varlıklar				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	43.196.250	-	43.196.250	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	4.102.120	-	4.102.120	-
Toplam	47.298.370	-	47.298.370	-
Finansal yükümlülükler				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	37.365.267	-	37.365.267	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	7.866.905	-	7.866.905	-
	45.232.172	-	45.232.172	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

39 FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)

Grup, gelecekteki önemli işlemleri ve nakit akımlarını finansal riskten korumak amacıyla bazı sabit faiz oranlı finansal kiralama borçlarını değişken faiz oranlı finansal kiralama borçlarına çevirmek ve bazı Euro cinsinden olan finansal kiralama borçlarını ABD Doları cinsinden finansal kiralama borçlarına çevirmek üzere faiz oranı ve çapraz kur takası sözleşmelerine girmiştir. Bu işlemlerle ilgili türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişim doğrudan dönem kar/zararı içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un değişken faizli finansal yükümlükleri Not -38 b.3.2'de açıklanmaktadır. Haziran 2009 tarihinden itibaren Grup uzun dönem finansal kiralama borçluluğunu dikkate alarak faiz maliyetlerinin karşılanabilir seviyede tutulması amacıyla vadeleri 2010 yılı 2. yarısından sonraya denk gelen finansal kiralama yükümlülüklerine ait değişken faiz geri ödemeli USD ve EUR borçların yaklaşık % 76'sını faiz oranlarını sabitlemek için sabit ödeyen/değişken alan faiz takası işlemlerine girmiştir. Değişken faizli finansal kiralama yükümlülüklerinden kaynaklanan nakit akım risklerine karşı riskten korunma muhasebesine konu edilen bu türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimin riskten korunmada etkin olan kısmı özkaynaklar altında nakit akım riskinden korunma fonu içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup Eylül 2009 tarihinden itibaren, 2009 yılında Grup satışların maliyetinin yaklaşık olarak %30'u olan akaryakıtın fiyatlarındaki dalgalanmalardan kaynaklanan riski kontrol edebilmek ve akaryakıt maliyetinin, akaryakıt fiyatlarında yaşanan dalgalanmalardan etkilenmesini azaltmak amacıyla yıllık jet yakıtı tüketim miktarının yaklaşık %10'una kadar olan kısmı için "Riskten Korunma" işlemleri yapmaya başlamıştır. Grup bu amaçla nakit hesaplanılan vadeli yakıt alım sözleşmelerine girmiştir. Gelecekteki akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım risklerine karşı riskten korunma muhasebesine konu edilen bu türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimin riskten korunmada etkin olan kısmı özkaynaklar altında nakit akım riskinden korunma fonu içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2009 ve 31 Aralık 2008 tarihleri itibariyle yukarıdaki işlemler dolayısıyla girmiş olduğu türev araçlar ve bakiyeleri aşağıda sunulmuştur:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

39 FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)

	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
31 Aralık 2009			
Faiz oranı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen sabit faiz ödemeli/değişken faiz almalı faiz takas sözleşmeleri	-	(7.130.730)	(7.130.730)
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	4.102.120	(736.175)	3.365.945
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	<u>4.102.120</u>	<u>(7.866.905)</u>	<u>(3.764.785)</u>
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan çapraz kur takas sözleşmeleri	15.596.383	(8.935.528)	6.660.855
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan faiz takas sözleşmeleri	27.599.867	(28.429.739)	(829.872)
Riskten korunma işlemine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	<u>43.196.250</u>	<u>(37.365.267)</u>	<u>5.830.983</u>
Toplam	<u>47.298.370</u>	<u>(45.232.172)</u>	<u>2.066.198</u>
	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
31 Aralık 2008			
Faiz oranı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen sabit faiz ödemeli/değişken faiz almalı faiz takas sözleşmeleri	-	-	-
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	-	-	-
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan çapraz kur takas sözleşmeleri	5.068.203	(4.741.776)	326.427
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan faiz takas sözleşmeleri	34.530.956	(39.618.559)	(5.087.603)
Riskten korunma işlemine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	<u>39.599.159</u>	<u>(44.360.335)</u>	<u>(4.761.176)</u>
Toplam	<u>39.599.159</u>	<u>(44.360.335)</u>	<u>(4.761.176)</u>

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

39 FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)

	<u>Akaryakıt riski korunması</u>	<u>Faiz riski korunması</u>	<u>Toplam</u>
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değer kazancı/(kaybı)	3.365.945	(7.130.730)	(3.764.785)
Finansal riskten korunma fonundan finansal giderlere sınıflanan tutarı	-	2.165.655	2.165.655
Akaryakıt riskinden korunma amaçlı edinilen türev aracın gerçeğe uygun değer kazancının riskten korunmada etkin olmayan kısmının finansal gelirlere sınıflanan tutarı	<u>(590.031)</u>	<u>-</u>	<u>(590.031)</u>
Toplam	2.775.914	(4.965.075)	(2.189.161)
Ertelenmiş vergi etkisi	<u>(555.183)</u>	<u>993.015</u>	<u>437.832</u>
31 Aralık 2009 itibariyle Finansal riskten korunma fonu	<u>2.220.731</u>	<u>(3.972.060)</u>	<u>(1.751.329)</u>

40 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Ortaklık Yönetim Kurulu'nca Airbus firmasından 14 adet A321-200 ve 6 adet A319-100 uçağının 2011-2012 yıllarında teslim alınmak üzere satın alınmasına; 10 adet A319/A321 uçağı için 2013 yılında teslim alınmak üzere opsiyonel sipariş verilmesine karar verilmiştir

Ortaklık'ın sermayesine % 49 oranında iştirak ettiği Bosna Hersek Havayolları'nın 8,000,000.-KM sermayesini artırma kararı Ortaklık Yönetim Kurulu'nca uygun görülmüş olup, bu karar çerçevesinde Ortaklık'ın sözkonusu sermaye artırımında nakit olarak karşılanacak olan ve Ortaklık'ın payına isabet eden tutar Ortaklık tarafından ödenecektir.

Ortaklık Yönetim Kurulu'nca 2 adet B737-700 uçağının kiralanmasına karar verilmiştir. Uçakların Mart ve Nisan 2010'da teslim alınması planlanmaktadır.

Ortaklık Yönetim Kurulu'nca Boeing firmasından 10 adet B737-800 ve 10 adet B737-900ER uçağının 2011-2014 yıllarında teslim alınmak üzere satın alınmasına ve toplam 15 adet B737-800/B737-900ER uçağı için 2013-2015 yıllarında teslim alınmak üzere opsiyonel sipariş verilmesine karar verilmiştir.

Ortaklık Yönetim Kurulu'nca 1 adet B737-700 uçağının kiralanmasına karar verilmiştir. Uçağın Mart 2010'da teslim alınması planlanmaktadır.

Ortaklık Yönetim Kurulu'nca Kayıtlı Sermaye tavanının 500 Milyon TL'den 2 Milyar TL'ye yükseltilmesine ayrıca Ortaklık'ın faaliyet konularının düzenlendiği Esas Sözleşmesi'nin 3. Maddesine, Ortaklık faaliyet konuları ile ilgili olarak okul, eğitim kurumu kurmak ve ilgili mevzuat hükümlerine uymak kaydıyla yardım ve bağışta bulunmak hususlarının dahil edilmesine karar verilmiş olup, Sermaye Piyasası Kurulu'na başvuruda bulunulmuştur.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI

31 Aralık 2009 Tarihi İtibariyle
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir).

41 FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

Konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından 5 Nisan 2010 tarihinde onaylanmış ve yayınlanması için yetki verilmiştir.

Grup ayrıca finansal tabloların kalemlerinin gösterimi ve sınıflandırılması değiştiğinden dolayı karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla, önceki dönem finansal tablolarını da buna uygun olarak yeniden sınıflandırmıştır. Yapılan sınıflamaların geçmiş dönem özkaynaklarına ve net kar / (zarar)'a bir etkisi bulunmamaktadır. Yapılan önemli sınıflamalar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2008 tarihli bilançoda 4.761.176 TL tutarındaki “Diğer Finansal Yükümlülükler” de netleştirilerek gösterilen “türev enstrümanlar gerçeğe uygun değeri” 31 Aralık 2009 tarihli bilançoda 39.599.159 TL “Finansal Varlıklar” ve 44.360.335 TL “Diğer Finansal Yükümlülükler” olarak ayrı gösterilmiştir.

31 Aralık 2008 tarihli bilançoda ‘Diğer Alacak ve Borçlar’ altında gösterilen 45.587.172 tutarındaki ‘Mil kredi satışları için alınan avanslar’ Diğer Kısa Vadeli Borçlar altına sınıflanmıştır.

31 Aralık 2008 tarihli bilançoda Maddi Olmayan Duran Varlıklar altında gösterilen net defter değeri 6.534.527 TL olan ‘Özel Maliyetler’ Maddi Duran Varlıklar’a sınıflanmıştır.

Grup, değer düşüklüğü hesaplaması yaptığı uçakları, yedek motorları ve simülatörlerine ilişkin amortisman hesaplama yöntemini 31 Aralık 2009 tarihli finansal tabloları hazırlarken gözden geçirmiş ve önceki yıllarda amortisman hesaplamasını değer düşüş karşılığı ayrılmamış maliyet değeri üzerinden hesaplama politikası yerine, amortismanın 36 numaralı Uluslararası Muhasebe Standardının “Varlıklarda Değer Düşüklüğü” 63. paragrafına göre değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesinin ardından; ilgili sabit kıymetin kalıntı değeri düşülmüş yeni defter değeri üzerinden hesaplanması uygulamasına geçilmesine karar vermiştir. Söz konusu değişiklik bilanço kalemleri, özkaynaklar ve net dönem karında herhangi bir değişikliğe sebep olmamakla beraber, dönem amortisman gideri ve dönem değer düşüş karşılığı gideri arasında yeniden sınıflama yapılmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla 2008 yılı finansal tabloları 8 numaralı Uluslararası Muhasebe Standardı “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklik ve Hatalar” (“UMS 8”)’e istinaden yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu değişiklik sonucunda 2008 yılı Satışların Maliyeti kalemi içerisindeki amortisman gideri 107.560.793 TL azalmış ve Diğer Faaliyet Giderleri içerisindeki maddi varlık değer düşüş karşılığındaki reel artış gideri aynı tutarda artmıştır.